NAUJOJI KOMUNIKACIJA

1997 METŲ BIRŽELIO 4 DIENA, NR. 4. "INTERNETAS" VISIEMS KAINA 1 LT

NK sakykla

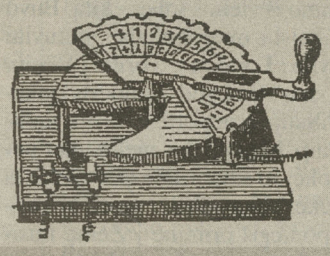

Ar iš balos tas žavumas?

Kuo mus "Internetas" taip traukia, kad daugelis pamiršta dienas ir naktis už lango, vaikšto paraudusiom akim ir nuo nemigos skaudančia galva? Gal tuo, kad jis nepakartojamas, nuolat kintantis, ir į jį, kaip į garsiąją graikų upę, dukart neįbrisi? Tai, kas buvo vakar, šiandien jau kita - nauja ir nepatirta...

O gal nuolatiniu judėjimu į priekį, naujovių paieška ir jų gausa? Dar bent prieš trejetą metų didžioji "Interneto" dalis tebuvo tekstai, o vėliau "voratinklis" lyg kalnų lavina, viską nušluojanti savam kely, mus užtvindė tonomis piešinių.

Vos tik pradėjome skirti spalvas, išmokome jų derinius, o mums ir sako: esate nejudrūs, kaip tie senovės kariai falangoje, kuri kadaise kėlė siaubą persams iečių spiečiumi, tačiau ją akimirksniu trumpais kalavijais išsklaidė judrūs Romos karo vyrai. Atėjo veiksmo diena: animuoti GIF piešiniai, "JavaScript" programytės ir "gyvieji vabalai" - "Java applets" ir "ActiveX" komponentai. Animacija, muzika ir video - tai jau šiandiena...

Per kokius trejus metus pasikeitimų tiek, kiek per visą ankstesnį "Interneto" gyvenimą. Ir ant jo lokomotyvo jau parašytas vienas žodis - KOMERCIJA. Ji įsigalės artimiausiu metu. Netiesa, kad ji domina tik verslininkus - tai palies visus mus... Nori perskaityti (ar perskaitei) įdomų straipsnelį, - iš tavosios sąskaitos nubyrėjo mažas skatikėlis, pažiūrėjai žaviai blondinei į akis - jau byra ir kitas... Bet ne dėl to šiandien mes paskendę tame vandenyne...

O gal dėl galimybės žmonėms pasikalbėti tiesiogiai? Nereikia laiškų, nereikia straipsnių - viską, ką renki savo kompiuterio klaviatūra, tą pat akimirką regi kiti šimtai "pokalbių kambarių" dalyvių, kai kurie net už jūrų marių. Laisva mintis, laisvas žodis... Tačiau tai veikiau jaunimėlio zona - mane visada stebindavo jų sugebėjimai pasikapoti žodžiais, maigant klavišus prie gretimų terminalų.

O gal uždrausto vaisiaus skonis toks saldus? Gal traukia tas visuomenėje slepiamas, tačiau neišnaikinamas polinkis į nepadorius dalykus? Bet tai, kad nepadorumo "Internete" daugiau nei gyvenime, tėra mitas. Jei norite paleistuvės, tai kiekviename miestelyje yra vietų, kur jas rasite. Likusi miestelio dalis paprastai yra padori. Tas pats "Internete". Pagalvokim, kiek procentų žmonių susitikę kalba apie spausdintuvų kabelius ir tikėjimo reikalus (tokių, beje, "Internete" irgi devynios galybės). Tad nėra ko tikėtis, kad ir "Internete" bus vien tik kompiuteriai ir dar šiek tiek apie modemus... "Internete", kaip ir gyvenime, visko po truputį - ne vien bjaurastis ar vien grožis. Juk tarp 12 tūkst. diskusijų grupių, kurias galima užsisakyti, tik apie 200 yra susiję su pornografija ir sekso tematika. Ir daug didesnė rizika, kad dukrą nuskriaus kaimynas, mokytojas ar treneris nei koks "Interneto" keistuolis, gyvenantis už tūkstančio mylių ir svečioje šalyje.

Kaip ir gyvenime, "Internete" šalinatės tų dalykų, kurie jums nepatinka. Argi kasdien lendate paskui valkatėlę į šildymo trasą? Veikiau nusukate nosį šalin ir panarinę akis sprunkate į šalį... Be to, bjauriausią turinį (pvz., vaikų pornografiją) yra sunku rasti. Gal tuo, kad "Internetas" yra gyvenimo veidrodis, jis ir traukia mus? Nes jame galime surasti tai, ko neturime, nerandame ar nesugebame gyvenime. Sėkmės jums, internautai! Gal vieną dieną pavyks pagauti savo žydrąją paukštę...

Jonas Skendelis

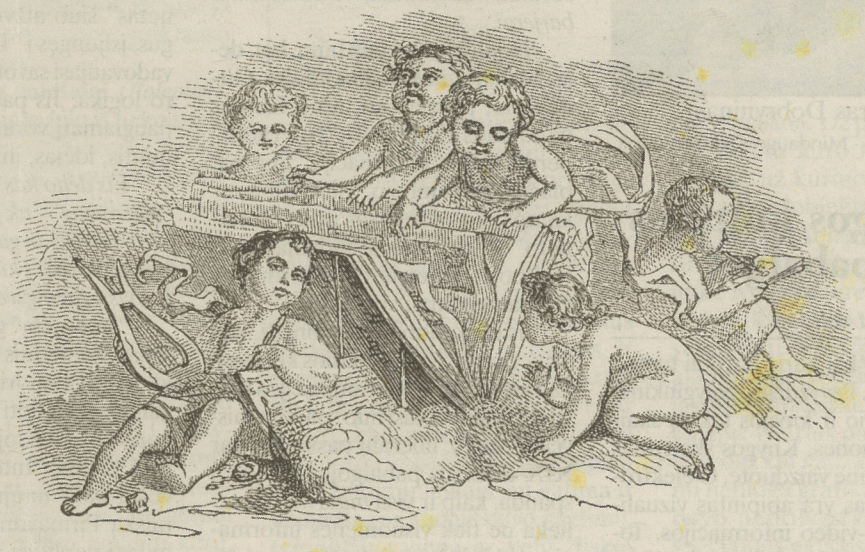

Knygos kultūros pabaiga?

Šiandien "Naujosios komunikacijos"svetainėje ALEKSANDRAS DOBRYNINAS, Vilniaus universiteto socialinės teorijos katedros vedėjas. Svarstome, kokį poveikį šių dienų visuomenei gali turėti veržliai į gyvenimą besibraunantis "Internetas".

- Kiekvienas šimtmetis turėjo savų progreso idėjų. XX amžiaus pabaigos "didžiosios pažangos" idėja - "Internetas". Ar šiam reiškiniui teikiama svarba nėra pernelyg didelė?

- Esu įsitikinęs, jog "Internetui" kol kas teikiama per maža reikšmės. Bent jau Lietuvoje. Kita vertus, reikėtų vertinti ne tik "Internetą", bet ir tuos didžiulius pokyčius, kuriuos sukėlė perversmas komunikacijos technologijų srityje. Apžvelgti šį reiškinį sudėtinga ir dėl istorinio nuotolio nebuvimo, nes patys vos keletą metų dalyvaujame šiame perversme. Vis dėlto manyčiau, kad kompiuterių, naujausių telekomunikacijos priemonių, tarp jų ir "Interneto", ryšio plitimas prilygsta spausdintos knygos atsiradimui. Įsivaizduokime, kokiu mastu buvo pakeista kultūra ir apskritai pasaulio civilizacija per knygą paskleidus idėjas, mintis, informaciją. Man regis, naujosios komunikacijos, kurias šiandien vainikuoja "Internetas" - tai reiškinys, kuris pakeis tiek visuomenę, tiek visą civilizaciją ne mažiau, nei spausdintos knygos atsiradimas.

- Manote, jog knygos kultūrą išstums naujųjų komunikacijų kultūros?

- Aš tenoriu pabrėžti, jog Gutenbergo galaktika, ko gero, išnaudojo savo išteklius. Šiandieninės kultūros postmodernizmas byloja apie tradicinės knygos kultūros krizę. Prirašyta milijonai tekstų kad ir apie žmogaus gyvenimą. Tačiau kažin ar egzistencinė žmogaus kokybė iš esmės labai pasikeitė per paskutiniuosius du tūkstančius metų - žmogus gimsta, gyvena, miršta. Vienaip tai aprašė knygos kultūra. Kitokias gyvenimo fiksavimo ir perteikimo formas šiandien matome naujosiose komunikacijose. Kodėl gi šios "stilių kaitos" - anot Stendhalio - nepriėmus kaip visiškai natūralaus proceso? Aš esu gimęs knygos kultūroje ir man būtų gaila jos netekti XXI amžiuje. Kita vertus, galbūt reikėtų susitaikyti su mintimi, jog kada nors knygos kultūra bus išstumta. Tikėtina, jog bus sukurta visiškai nauja civilizacija, nauja kultūra. Samprotavimai apie senosios kultūros saulėlydį gali tapti realybe, kad ir kaip graudu tai būtų.

- Ar tai jau netampa labai apčiuopiama tikrove? Prieš 10-15 metų intelektualų samprotavimai prie kavos puodelio apie kultūros saulėlydį buvo tik madingos šnekos...

nukelta į 2 psl.

Valdymas iš Žemės

Rita Mikučionytė

Sėdžiu prie "dėžės" ir bandau maigyti klavišus - ***www.etamute.com/groundcontrol***. Pirmą kartą lendu į "Internetą" ir ne šiaip sau, o dėl meno. Ekrane pasirodo palydovas, kuris tarsi primena kosmoso tyrimo pradžią, ir aš, lyg naujos bendravimo erdvės atradėja, galiu ieškoti kontaktų su dešimčia meninkų iš Didžiosios Britanijos bei Lietuvos. "Valdymas iš Žemės" startavo gegužės 28 d.

"Valdymas iš Žemės", pasak renginio organizatorių, žymi tęstinį Didžiosios Britanijos ir Lietuvos menininkų bendravimą, kurio metu tiriama kelionių ir visuotinės komunikacijos reikšmė. Projekto metu abi šalis sujungia šiuolaikinio meno parodos Londone ir Vilniuje, pasinaudojant "Interneto" komunikacijos galimybėmis. Autoriai mano, jog pats projekto pavadinimas primena pirmuosius kosminės erdvės tyrimus ir atspindi siekių idealizmą nežinomybės akivaizdoje. Taip atrandami kiti meno suvokimo būdai - viena vertus, projekto dalyviai kuria bendrą meno akciją, būdami skirtingose šalyse, antra vertus, užsimezga intymus ryšys su meno objektu, nes sėdi vienas pats prie kompiuterio ekrano ir gali bendrauti su kūrinio idėjos autoriumi. Tie, kuriems "Internetas" kol kas neįkandamas ir kurie trokšta pamatyti, kas yra naujųjų komunikacijų meno projektas - gali užsukti į "Skaitmeninio vaizdo ložę" "Skliautų" galerijoje ir Šiuolaikinio meno centrą .

Rengiant "Valdymą iš Žemės"

nukelta į 2 psl.

FAKSAS INFORMATORIUS
DIRBA NESUSTODAMAS
Naujas telefonas Vilniuje:
25 07 07
Kaune telefonas tas pats
79 81 38

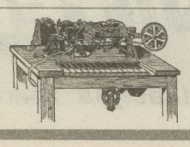

POILSIS PALANGOJE
UAB "MATRA"
tel. 72 11 25 (Vilniuje)
tel. 22 95 90 (Kaune)

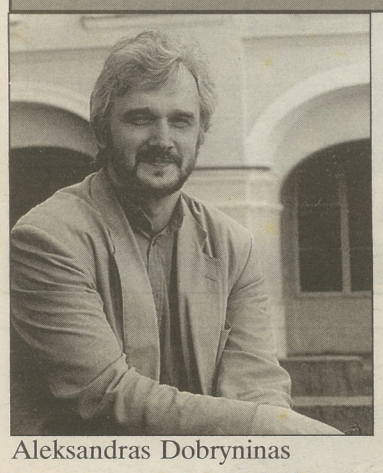

Aleksandras Dobryninas

Mindaugo Oginsko nuotr.

Knygos kultūros pabaiga?

atkelta iš 1 psl.

- Dabar kai kurie dalykai tampa akivaizdūs. Pavyzdžiui, palyginkime kompiuterio ir knygos tekstą skaitančius žmones. Knygos skaitymas skatina vidinę vaizduotę. O elektroninis tekstas yra apipintas vizualinės, audio-video informacijos. Tokiais "hipertekstais" manipuliuojantis žmogus gauna stiprių impulsų išorinei vaizduotei. Formuojasi kita mąstymo struktūra. Elektroninio teksto skaitymo įgūdžiai iš esmės keičia tradicinės kultūros pobūdį.

- Jaunoji karta pirmoji pasitinka naujųjų komunikacijų įsiveržimą. Kompiuterio ir knygos patrauklumo varžybose knyga dažnai pralaimi.

- Formuojasi "virtualaus" (įsivaizduojamojo, nerealaus) pasaulio naujoji karta. Kuriasi virtualios bendruomenės su savo virtualiu gyvenimu - pradedant žaidybiniais "avatarais", baigiant virtualia politika ir ekonomika. Kaip ši karta organizuos ateities visuomenės pamatus, sunku įsivaizduoti. Tačiau akivaizdu, jog daug kas turėtų keistis. Šia tema jau išsakyta nemažai prognozių.

- Tikriausiai jau dabar galime kalbėti apie tarptautinės informacinės bendruomenės kūrimąsi. Bendruomenės, kurios bendravimo laisvių nebevaržo valstybiniai, biurokratiniai barjerai.

- Norėtųsi, kad taip būtų, bet, deja, jau kuriamos naujos kliūtys. Girdėjome, pavyzdžiui, apie Kinijos bandymus reguliuoti "Internetu" perduodamą informaciją. Taip pat plačiai nuskambėjo "Blue Ribbon" kampanija - protestas prieš "Interneto" suvaržymą. Bandymai kontroliuoti "Interneto" informaciją yra pakankamai stiprūs.

Vis dėlto norėčiau pabrėžti, kad "Internetas" yra laisvosios komunikacijos kūdikis. Komunikacijos laisvė iš esmės skiriasi nuo spaudos laisvės lozungo, liberalų paskelbto dar XIX amžiaus pabaigoje. Šiandien spauda, kaip ir visa *mass media*, atlieka ne tiek visuomenės informavimo, kiek kryptingo formavimo funkciją. Ne taip lengva paprastam piliečiui būti išgirstam žiniasklaidos imperijoje. "Internetas" šiuo atveju yra žymiai demokratiškesnė institucija, jis ne tik teikia didžiulę pasirinkimo laisvę, bet ir leidžia kiekvienam skelbti norimą informaciją.

- Tačiau kiekvienam naujokui gresia pavojus susidurti su informacijos chaosu. "Internetas" negali pateikti sklandžios informacijos hierarchijos struktūros.

- Minėdamas esminį civilizacijos lūžį, kurį sukelia naujųjų komunikacijų įsiveržimas į mūsų dienų žmogaus gyvenimą, turėjau galvoje ne tik technologijos priemonių kaitą. Sparčiausiai keičiasi informacijos suvokimo įgūdžiai. Knygos kultūra reikalavo iš žmogaus skaitymo, rašymo disciplinos bei logikos. Buvo manoma, jog televizija taps knygos kultūros konkurente. Tačiau televizija, viena vertus, daug ką paveldėjo iš knygos kultūros, kita vertus, žiūrovą paliko pasyviu tekstų bei teatrinių vaizdinių stebėtoju. "Internetas" šiuo atžvilgiu kitoks. Žmogus, įsijungęs į "Internetą", taip pat vadovaujasi savotiška logika. Tai voro logika. Jis pats pradeda megzti daugiamatį voratinklį, skleisdamas mintis, idėjas, informaciją.

- Vis dėlto kas, Jūsų manymu, yra "Internetas" - tik priemonė informacijai skleisti ir gauti ar besikurianti nauja tikrovė, į kurią žmogus įsitraukia visu savo gyvenimu?

- "Internetą" galima vertinti dvejopai. Remiantis prancūzų mąstytojo Jeano Baudrillard'o žodžiais, jį galima pavadinti "realybės žudiku", kuris virtualizuoja mūsų gyvenimą. Kita vertus, "Internetą" galima suvokti kaip naujų kultūros formų raišką. Pirmajam atvejui galima pritaikyti paplitusį posakį, jog velnias mėgsta gundyti žmones naujomis technologijomis. Tačiau, mano manymu, pesimistinis ar optimistinis "Interneto" vertinimas neturėtų priklausyti nuo mūsų emocijų ar eschatologinių vizijų. Žmonės turi pakankamai blaivaus proto ir valios, kad galėtų suvaldyti moderniąsias technologijas. Naujosios komunikacijos meta mums iššūkį - tad turėkime drąsos jį priimti.

Kalbėjosi Marius Matulevičius

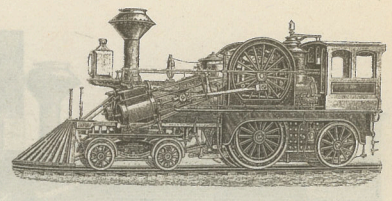

Valdymas iš Žemės

atkelta iš 1 psl.

bandyta išvengti meno objektų gabenimo iš vienos šalies į kitą. Buvo apsikeista menininkais - lietuviai nuvyko į Londoną, o britai į Vilnių. Robinas Rimbaud Scanneris lankėsi Vilniuje ir privertė lietuvius juoktis taip, kaip jie dar niekuomet nesijuokė. Jo sidabrinės spalvos pūsta striukė, plika galva ir pieno kokteilių pomėgis priminė į Žemę nusileidusį ateivį. Būdamas Vilniuje jis leidosi į slapto stebėtojo žaidimus, fiksavo oro bangas, įrašinėjo pokalbius kavinėse ir mobiliaisiais telefonais. Scannerio sukurto garsinio koliažo galima pasiklausyti "Skaitmeninio vaizdo ložėje" bei "Internete". Johnas Thompsonas ir Alison Craighead sako, kad XX amžiaus technologijos įgalina mus virtualiai būti beveik bet kur, fiziškai esant tam tikroje konkrečioje vietoje. Būdami Vilniuje, šie menininkai bando apčiuopti neregimą Lietuvos dvasią ir perkelti ją į skaitmeninį formatą. Pasinaudoję FTP, savo užfiksuotus garsus, atvaizdus ir tekstus visuotinai skleidžia "Internetu". "Skaitmeninio vaizdo ložėje" Thompsonas ir Craighead rodo "Thalamus" - interaktyvų dvikalbį *CD ROM*. Davidas Mollinas Vilniuje kuria videofilmą "Atostogos Lietuvoje", o jo nutapytą paveikslą "Ne toks jau didelis Big Benas" galima apžiūrėti Šiuolaikinio meno centre. Lucy Gunning Vilniuje filmavo įvairius žmones, kurie pasakojo apie savo mėgstamą vietą - realią arba įsivaizduojamą. Jos videofilmą galima pamatyti "Skaitmeninio vaizdo ložėje". Fiona Banner iš Londono į Lietuvą keliauja traukiniais, autobusais. Ji pasiėmė kompiuterį ir elektroniniu paštu kasdien siunčia pranešimus Londono bei Vilniaus žiūrovams.

Tuo metu, kol anglai darbuojasi Vilniuje, lietuviai menininkai (Aida Čeponytė ir Valdas Ozarinskas, Artūras Raila kartu su Dariumi Čiūta, Deimantas Narkevičius, Linas Lianzbergis, Evaldas Jansas) intensyviai užsiima "internetine kūryba" bei kitomis akcijomis Londone ir Gatesheade.

Pasak projekto kuratorių, efemeriškos priemonės pasirinktos ne tam, kad būtų sukurti tviskantys *multi-media* kūriniai, bet tikintis, jog ši terpė bus tinkamiausia informacijai perduoti. Rengiant šį projektą, norėta sukurti abipusį kanalą, jungiantį kelias kultūras. Nuolat kintančiame puslapyje yra ne tik pateikiamas pats projektas, bet ir skleidžiama informacija visiems, besinaudojantiems "Internetu". Menininkai, komunikuodami ir provokuodami, atveria langą, pro kurį abiejų Europos pusių žiūrovai gali tirti vieni kitus, o jei nepavyksta kito tyrimas, tai bent jau patys save.

Svečiuose pas TVR stotis

Niekam ne paslaptis, kad radijas ir televizija - didelė jėga. Užtenka vien suskaičiuoti, kiek valandų per savaitę tauta praleidžia žiūrėdama "Santa Barbarą", "Taip ir Ne" ar "Panoramą", ir bet kokios abejonės dėl šių visuomenės informavimo priemonių svarbos tuoj pat išnyks. Todėl pasidomėjau, kaip Lietuvos radijo ir televizijos stotys jaučiasi "pasauliniame voratinklyje"? Į šį klausimą šiandien ir bandysiu atsakyti. Negaliu teigti, jog aptikau viską, ką reikėtų paminėti - taigi mielai priimu pataisymus ar papildymus: *dcx@usa.net*.

Lietuvos radijas ir televizija (*http://www.lrtv.lt*)

Kaip ir pridera, pradėsime nuo seniausios ir didžiausios TVR stoties. LRTV svetainę sudaro trys dalys: pirmojoje pateikiamos žinios apie Lietuvos televiziją, antrojoje - apie Lietuvos radiją, trečiojoje - bendra visos LRTV informacija. Viskas angliškai. Ką gi čia rasime?

LRTV puslapiuose pateikiama kiek statiška informacija: organizacijos istorija, vadovybė, programų tinklelis, šalies plotas, kuriame matomos ir girdimos LRTV transliacijos, duomenys potencialiems reklamos užsakovams, statistikos žinios apie LRTV žiūrovus, LTV sukurti filmai, naudojamos techninės įrangos aprašymai, LRTV finansavimo duomenys (pavyzdžiui, galima sužinoti, kad per paskutinius ketverius metus valstybės finansuojama LRTV biudžeto dalis sumažėjo nuo 78 iki 60 proc., o komercinių operacijų pelnui tenkanti dalis atitinkamai išaugo nuo 22 iki 40 proc.)...

LRTV puslapiai suprojektuoti "Pen.Tag.On" komandos, kuri darsyk įrodė sugebanti sukurti profesionalų produktą. (Tuos, kas įtaria mane dirbant šiai firmai, užtikrinu, kad taip nėra. Pinigų jie man taip pat nemoka. Tiesiog geras darbas pats save giria).

Dizainas *****
Turinys ****

"Tele-3" / TV3 (*http://www.tv3.lt*)

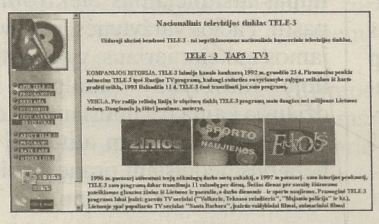

Legendinės prof. Liucijos Baškauskaitės įkurtos televizijos puslapiai rodo, kad stotis nesirengia mirti. Net atvirkščiai - kaip mane informavo "Tele-3" puslapių autorius, planuojama daugybė pokyčių tiek pačioje televizijoje, tiek ir jos WWW puslapiuose. Naujus vėjus pranašauja ir stoties puslapių adresas.

Pagrindinis skirtumas tarp LRTV puslapių ir "Tele-3" svetainės tas, kad "Tele-3" nesibodi savo puslapių turinio dažnai atnaujinti. Štai skyrelyje "Programos" pateikiamas kitos savaitės programų bei apžvalgų paketas; čia pat galima nurodyti savo elektroninio pašto adresą, ir kiekvieną antradienį gausite "Tele-3" programą tiesiai į pašto dėžutę. Programų tinklelis - taip pat labai informatyvus, pateikiami smulkūs atskirų programų ir serialų apibūdinimai anglų kalba.

Kitos dalys - jau įprastos. Stoties kūrimosi ir darbo istorija, reklamos įkainiai ir pan. Išsiskiria "Senų anekdotų devintukas" - populiarios R.Bingelio vedamos laidos puslapis, kuriame ne tik rasite laidoje "dalyvavusius" anekdotus, bet ir galėsite balsuoti už jums labiausiai patikusius. Tiesa, pats devintukas jau ne "Tele-3" serveryje.

Dizainas *****
Turinys *****

"M-1" / "M-1 Plius" (*http://www.m-1.lt*)

Bene gausiausiai reklamuojami puslapiai. Iš tikrųjų juos sudaro trys atskiros svetainės - radijo stočių "M-1" ir "M-1 Plius" bei "Įrašų studijos "M-1" kampeliai.

Pirmiausia leiskime prabilti patiems "M-1" puslapių autoriams: "Nuo 1989-ųjų gruodžio 31 dienos mes esame eteryje, nuo 1997-ųjų gegužės 1 - ir pasauliniame tinkle. Čia jūs rasite visas mūsų programas su jų vedėjais, prizų pavyzdžius ir paaiškinimus, kur juos laimėti, statistinę informaciją apie "M-1", Top 40, dažniausiai grojamų dainų sąrašą, visas su laidomis susijusias naujienas ir pasikeitimus, specialias apklausas, techninę informaciją apie studijas ir siųstuvus, reklamos paslaugas, žinias - ir gausybę kitokių vertingų dalykų!"

Tuo beveik viskas pasakyta. "M-1" ir tokios pačios struktūros "M-1 Plius" svetainės - išties didžiulės. Matyti, kad prie jų paplušėta ne vieną dieną ar savaitę - ir puslapiai oficialiai parodyti tik gerai pasirengus.

Malonų įspūdį paliko puslapių stilius - jei LRTV puslapiai šalti ir oficialūs, tai "M-1" svetainė šilta ir gyva, sąmojingus tekstus išties malonu skaityti, o laidų pristatymus ypač pagyvina vedėjų nuotraukos. Man pačiam patiko smulkus techninės "M-1" ir "M-1 Plius" radijo stočių virtuvės aprašymas - tačiau esu tikras, kad įdomių žinių bei malonaus pasiskaitymo šiame WWW kampelyje ras kiekvienas.

Dizainas - pakankamai geras, kad nekiltų noras kabinėtis. Nors ištisai juodas fonas galbūt ir nėra tinkamiausias gan linksmai popmuzikos radijo stočiai.

Dizainas *****
Turinys *****

"Ultra Vires" (*http://www.infosistema.lt/uv/*)

Dar vienas gražus projektas. Kaip ir LRTV, sukurtas profesionalų - tik šįkart pasidarbavo UAB "Infosistema" menininkai.

Šviesus pirmasis puslapis su koliažu iš žinomų "Ultra Vires" veikėjų atvaizdų ir stoties logotipo pasveikina lankytoją griausmingais garsiniai efektais - taigi nepamirškite įsijungti kolonėlių. Iškart po to patenkame į tamsų žaismingu *graffiti* stiliumi apipavidalintą pagrindinį meniu, pristatantį programų tinklelį, darbuotojus, *Top 40* ir kitus UV "topus", reklamos įkainius ir panašius džiaugsmus.

Vienintelis priekaištas - šalutiniuose puslapiuose nėra kelio grįžti į pagrindinį meniu. Taigi lankytojas, atsitiktinai užklydęs į, tarkim, UV *Top 40* puslapį, gali ir nerasti likusių svetainės dalių.

Dizainas ****
Turinys *****

"Titanika" (*http://www.kaunas.sav.lt/titanika/*)

Paskutinę aplankėmę sporto radijo stotį, prisiglaudusią Kauno savivaldybės serveryje. Kaip pamenate, antrajame NK numeryje šis puslapis buvo įtrauktas į autsaiderių trejetuką. Nežinia, dėl to ar dėl kitko, tačiau padėtis "Titanikoje" radikaliai pasitaisė: atsirado ir dingusieji paveiksliukai, ir puslapiai su įvairių konkursų rezultatais. Palyginti su kitais šiandien pristatytais projektais, "Titanikos" svetainė atrodo kukliai, tačiau juk ir pati stotis nėra milžiniška. Taigi be formalių dizaino ir turinio įvertinimų, kurie didžiųjų stočių kontekste atrodo varganai, šaukiu "Valio!" už puslapiuose įvestą tvarką.

Dizainas ***
Turinys ***

Lyderiai ir autsaideriai

Jau ketvirtąjį kartą pristatome "Šaunuolius ir ...ne visai", renkamus Aldo Kirvaičio, Ramūno Blavaščiūno ir Evaldo Imbraso.

Šaunuoliai

Šiandien dominuoja su muzika susiję projektai. **"Koja Records"** (*http://www.koja.lt*). Puslapiai profesionaliai paruošti:puikusdizainas, idealiai tinkantis būtent šokių muzikos leidybinei firmai. Nuo dizaino neatsilieka ir puslapių turinys - išleistų kompaktinių diskų, audiokasečių ir plokštelių katalogai, galimybė užsisakyti per "Internetą", kompanijos istorija... Ne prastesni ir puslapiai, skirti lietuviškos eksperimentinės muzikos mėgėjams (*http://www.pit.ktu.lt/alt*). Vėl negalima nepagirti gero puslapių dizaino. Puslapių išvaizda labai skiriasi nuo "Koja Records" svetainės, tačiau atitinka temą - "eksperimentinė". Įdomiai ir originaliai pateikiama informacija. Trečiasis šio numerio nugalėtojas - **"Litexpo"** (*http://www.litexpo.lt*). Parodų tvarkaraštis visiems metams su papildoma informacija apie kiekvieną būsimą parodą. Apsilankei, paskaitinėjai ir jau žinai, kur verta eiti, o kur ne.

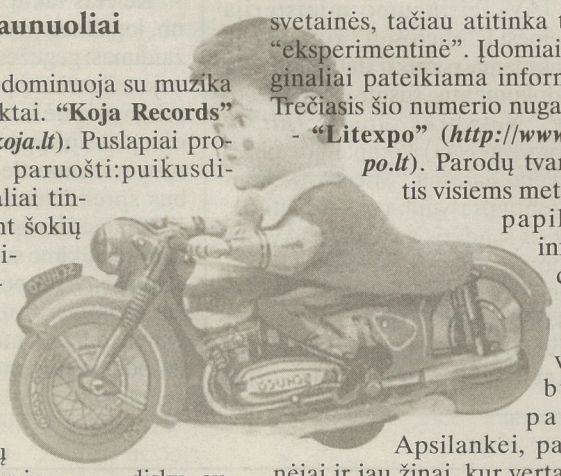

...ir ne visai

Šį kartą aptikome du kandidatus į "blogiečius". Pirmiausia *http://www.5ci.lt/kompsis* - kompiuteriais prekiaujančios firmos "Kompsis" puslapiai. Visa pateikiama informacija - tai kompiuterių ir jų dalių kainos. Kažkodėl puslapiai paruošti anglų kalba - nejaugi jie orientuojasi į užsienio rinką? Nepanašu - ypač kai pirmajame puslapyje puikuojasi užrašas "Computers, Multimedia, Skaners", o kompiuterių kainoraščių pabaigoje - pastaba lietuviškai "Kainos nurodytos be PVM". Antrasis "blogietis - (*http://www.5ci.lt/sostena/volvo.htm*. Solidžios švedų automobilių kompanijos "Volvo" atstovų Lietuvoje puslapiai, tačiau tikrai nesolidūs. Titulinis puslapis pasitinka užrašu "Untitled Normal Page". Kituose puslapiuose akį rėžia elementarios kalbos klaidos, pvz., "Vykdom prekybą lengaisiais Volvo automobiliais". Skyreliai "Garantija", "Saugumas ir patikimumas", "Kaip nusipirkti?" visai neparuošti, nors puslapiai "kaba" tinkle jau ne vieną mėnesį. Nerasta kai kurių paveikslėlių. Prastai.

Atgarsiai

"Snoro" svetainė

Praeito numerio Lietuvos bankų WWW svetainių apžvalgoje stebėjomės, kodėl *Lithuania On-Line* kataloge nurodytasis "Snoro" puslapis (*http://www.5ci.lt/clients/impar/*) toks menkas. Tuoj po numerio pasirodymo gavome paaiškinimą iš paties banko - pasirodo, oficialusis

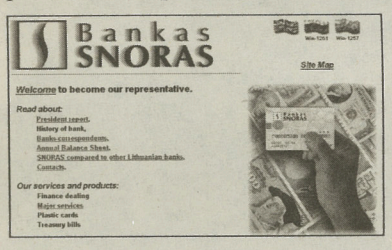

"Snoro" puslapis jau kuris laikas įsikūręs solidžiu adresu *http://www.snoras.com*. Nors puslapis dar tik rengiamas, apsilankius liko geri įspūdžiai. Apipavidalinimas, mano nuomone, vienas geriausių tarp visų lietuviškų bankų puslapių; galima skaityti lietuviškai, rusiškai ir angliškai. Informacijos kiekį sunku vertinti, nes dar ne visi kūrėjų planai įgyvendinti. Ta pačia proga leisiu sau duoti patarimą visiems rimtiems puslapių autoriams - jei kurie nors jūsų organizacijos puslapiai paseno, trinkite juos laukan arba bent įtraukite nuorodą į naujuosius. Taip lengviau išvengti nesusipratimų.

Vėl "Lithuania Homepage"

Pirmajame "Naujosios komunikacijos" numeryje, apžvelgdamas Lietuvą pasauliui pristatančius puslapius, nepagailėjau kritikos Apolinaro Sinkevičiaus sukurtai svetainei. Po straipsnio su autoriumi užsimezgė diskusija elektroniniu paštu, o galiausiai autorius pakvietė apsilankyti naujai sukurtoje "Lithuania" svetainėje (*http://europe.base.org*). Džiaugiuosi galėdamas šį kartą girti, o ne kritikuoti. Tiesa, puslapiuose dar yra tobulintinų dalykų - ypač tuose, kurie persikėlė iš senosios buveinės - tačiau bendras vaizdas daug smagesnis, o ir informacijos pagausėjo. Profesionaliai sutvarkytas dizainas, net trys puslapių versijos skirtingo greičio kanalais besijungiantiems vartotojams - visa tai liudija rimtą autoriaus nusiteikimą.

Puslapį parengė
Aldas Kirvaitis (dcx@usa.net)

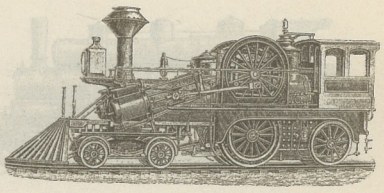

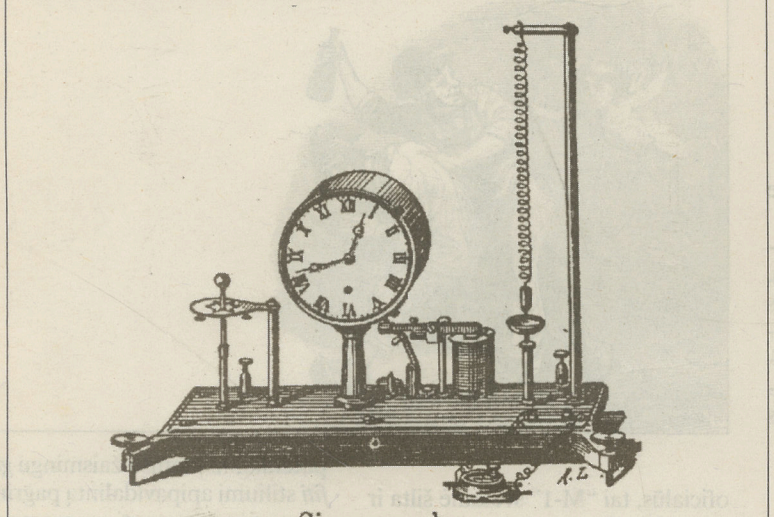

Sismographe.

Nesidžiauk radęs...

Trisdešimt šešerių metų amerikietis Carlos Felipe S. neilgai džiaugėsi, kai jam pavyko per "Internetą" įlįsti į kredito kortelių kompanijos kompiuterius, pasivogti maždaug 100 000 kortelių savininkų duomenis ir juos atkoduoti. Kai jis bandė informaciją parduoti, pats pirmasis potencialus klientas pasirodė esąs JAV Federalinio tyrimų biuro agentas. Hakeris-optimistas buvo sulaikytas San Francisko aerouoste susitikimo metu. Jam gresia iki 15 metų kalėjimo ir 250 000 JAV dolerių bauda.

"Internetas" taksofono būdelėje

Nedidelė Kanados kompanija "King Products" gavo 2,2 mln. JAV dolerių užsakymą tiekti prie "Interneto" jungiamus taksofonus. Užsakovas – Honkongo korporacija "INFA Telecom Asia". Pirmieji "PowerPhone" vardu pavadinti telefono aparatai bus sumontuoti Honkonge dar prieš perduodant šį miestą Kinijai. Be įprasto ragelio, jie turi spalvotą lietimui jautrų monitorių, kredito kortelių skaitymo įtaisą, o viduje – "Pentium" procesorių. Naujosios technikos dėka bus galima susipažinti su restorano valgiaraščiu, užsisakyti staliuką ir pasitikslinti miesto plane, kaip iki to restorano nuvažiuoti, neišeinant iš telefono būdelės.

Nuotolinis išjungimas

Dėl "Microsoft" operacinių sistemų "Windows' 95" ir "Windows NT" klaidų per "Internetą" gali kilti programų konfliktas, po kurio kompiuteris "pakimba" ir jį tenka "perkrauti" iš naujo. Yra keletas specialiai tam sukurtų programų, kurios leidžia ir nelabai tuos reikalus išmanančiam išvesti iš rikiuotės kad ir kitame pasaulio gale prie "Interneto" prisijungusią sistemą. Gegužės 23 d. tokiu būdu buvo tiesiog sužlugdyta tiesioginė laidos apie "Internetą" transliacija per Vokietijos televiziją. "Microsoft" kompanija gana operatyviai reagavo į pranešimus apie šią klaidą ir siūlo jos ištaisymą: ***http://www.microsoft.com/kb/softlib/mslfiles/Vtcpupd.exe***.

Jis, deja, buvo ji

"Internete" pramuštgalviai vyrukai dažnokai apsimeta mergina ir tamsesniuose *on-line* diskusijų kampeliuose karštais žodžiais suvilioja vieną kitą bernioką. Atsargiai! Toks pokštas gali brangiai kainuoti! JAV Teksaso valstijos Bryan miesto gyventoja Holly Anne Groves pasivadino vyru Thorne Wesley Jamesonu Groves ir pernai rudenį "Internete" susipažino su 24 metų mergina Margareth Hunter. "Jis" pasakojo jai, kad neišgydomai serga AIDS, tuo atitolindamas susitikimą net ir po to, kai žiemą jie (o tiksliau - jos) neakivaizdiniu būdu susituokė. Po keturių laimingų (?) mėnesių yla vis dėlto išlindo iš maišo, ir Teksaso valstijos teismas priteisė iš apsišaukėlės 264 000 JAV dolerių moralinei žalai atlyginti. "Tikiuosi, kad tai bus pamoka tokiems žmonėms, kaip Groves, ir visiems, kurie piktnaudžiauja "Internetu" ,- pasakė Margareth po teismo.

Virusai-mutantai

Kompiuterių virusai nesiliauja kankinę kompiuterių ir jų vartotojų. Pasibaigus DOS erai ir atsiradus naujoms operacinėms sistemoms, daugiausia bėdų sukelia "makrovirusai", apkrečiantys ne programas, bet dokumentus, ir žaibiškai plintantys kartu su elektroniniu paštu siunčiamais failais. Šiuo metu egzistuoja daugiau nei 50 viruso "Word-Concept" versijų. Manoma, kad maždaug pusę jų sukūrė ne piktadariai programuotojai, o pati "Microsoft" tekstų redagavimo programa "MS Word". Dėl dažnai pasitaikančių "Word" ir "Windows" klaidų kartu su dokumentais įrašomos virusų makrokomandos kartais iškraipomos ar neteisingai konvertuojamos į naujus formatus. Tokioje nepalankioje terpėje ir atsiranda mutantai, - visai kaip Černobylio apylinkėse...

Bilietai iš varžytynių

Birželio 5 d. Vokietijos oro transporto kompanija "Lufthansa" ***(http://www.lufthansa.com)*** rengia pirmąjį Europoje bilietų aukcioną "Internete". Galimiems pirkėjams bus pasiūlyta keliasdešimt "ekonominės" klasės bilietų (po vieną ar du bilietus) reisams vasarą iš Vokietijos į įvairius Europos, Afrikos, Azijos ir Pietų Amerikos miestus bei atgal. Pradinė kiekvieno bilieto kaina – tik 10 Vokietijos markių. Norintys dalyvauti turi iš anksto užsiregistruoti "Lufthansos" WWW puslapyje, nurodydami vardą, elektroninio pašto adresą, kredito kortelės duomenis bei telefono numerį. Registravimo patvirtinimas atsiunčiamas elektroniniu paštu. Pačios varžytynės, vadovaujamos aukcionieriaus, vyks virtualioje "InfoFlyway" patalpoje. Didžiausią kainą pasiūlusiam aukciono dalyviui apie jam atitekusį bilietą bus nedelsiant pranešta elektroniniu paštu ir telefonu.

Muzikantų ultimatumas

Šiomis dienomis turėtų baigtis 30 dienų ultimatumas, kurį Didžiosios Britanijos roko grupės "Oasis" vadybininkai paskelbė tiems, kurie nelegaliai "Interneto" puslapiuose publikuoja ansamblio nuotraukas, dainų tekstus ir kitus duomenis, tuo pažeisdami autorių teises. Po to prieš prasižengėlius bus imtasi griežtų teisinių priemonių. Tai – pirmieji, bet tikrai ne paskutiniai muzikos ir meno industrijos žingsniai prieš autorių teisių pažeidimus "Internete".

Čiupk, kol karštas

Viena didžiausių JAV kompiuterių pardavėjų korporacija "Dell" (***http://www.dell.com***) per pirmąjį šių metų ketvirtį padidino apyvartą daugiau nei dvigubai. Tokią daug kam netikėtą sėkmę "Dell" aiškina tiesioginio pardavimo strategija. Viskas, kas nueina nuo konvejerio, jau yra parduota ir aplenkus sandėlį keliauja tiesiai pas pirkėją. Neįprastai daug "Dell" parduoda *on-line* būdu per "Internetą". Per pirmuosius tris mėnesius vien gana santūrūs vokiečiai "Dell" WWW puslapiuose užsakė kompiuterių technikos už 1,7 mln. JAV dolerių.

Nusipirkai - pasiaiškink!

JAV Teisingumo ministerija kreipėsi į "Microsoft" korporaciją prašydama pateikti daugiau faktų ir dokumentų, susijusiu su "WebTV Networks Inc." (***http://www.webtv.com***) kompanijos pirkimu. Tai daroma "Microsoft" konkurentų prašymu: pastarieji įtaria, jog šis sandėris pažeidžia JAV antimonopolinius įstatymus. Už 425 mln. JAV dolerių pirkta bendrovė sukūrė ir gamina prie įprastų buitinių televizorių prijungiamus "Interneto" dekoderius, įgalinančius naudotis pasauliniu tinklu be kompiuterio. "Microsoft" atstovai teigia, jog JAV valstybinės institucijos jiems nesutrukdys.

Europietiška paieška "lietuviškai"

Europietiška daugiakalbė paieškos "Internete" tarnyba "EuroSeek" (***http://www.euroseek.com***) pelno pripažinimą: nuo šiol "EuroSeek" paieška gali pasinaudoti "Microsoft" WWW puslapių lankytojai.

Negaliu spręsti, kaip "EuroSeek" šneka kitomis kalbomis (o jų net 40), bet lietuviškasis variantas juokina latviškomis reklamomis ir savotiškais tekstais, kuriuos suvokti gali nebent pats tų paaiškinimų rašytojas (kalba netaisyta):

"Ieikite su jusu vietos adresu ir jis bus įtrauktasį EuroSeek.

Jūsų vieta URL bus pridėta ir paslinkta, kai tik sistema verifikuos jos buvimą. Jeigu jūs esate dalis didelio "webo" viešbučio ar asmeninė tinklo puslapio tarnyba, tai bus apdorota kartu su šia visa vieta, kas užims kiek lai.

Slinkimas automatiškai seks ryšį, taigi jūs neturite įeiti į asmenin į URL puslapį. Faktiškai darant tai taip yra kaip rezultatas jusu vietoje, nebuvusiai paslinktai iš viso.

Prašome nenaudoti meta-kraulerio. Si tarnyba yra, kad būtų dirbama rankomis."

Nauja "Internet Explorer" versija

Neseniai "Microsoft" paruošė savo "Interneto" peržiūros programos "Internet Explorer" versiją 3.01 "Apple Macintosh" ir "Power PC" kompiuteriams. Programoje yra dvi įdomios naujovės, kurių neturi "IBM PC" kompiuteriams skirta versija ir kurios buvo planuotos tik naujajai "Internet Explorer 4.0" programai: "AutoComplete" funkcija, palengvinanti ilgų WWW puslapių adresų rašymą, bei galimybė automatiškai tikrinti, ar po paskutinio apsilankymo nepasikeitė kuris nors iš mėgstamų "Interneto" puslapių. Programą rasite adresu ***http://www.microsoft.com/ie/mac***.

"Internetas" - aukščiausiu lygiu

Keletas faktų tiems, kurie mano, jog "Internetas" – tai tik vaikų žaidimas: gegužės pradžioje Ženevoje trijų dienų posėdyje JTO komisija priėmė keletą svarbių sprendimų, susijusių su "Interneto" adresų reforma; tie patys klausimai bus sprendžiami šį mėnesį įvyksiančiame Europos Sąjungos delegatų susitikime su JAV vyriausybės atstovais; Europos Sąjunga ketina jau artimiausiu metu priimti įstatymus, reglamentuojančius telefono pokalbius per "Internetą".

Visų rūšių TELEFONAI
Didmeninė ir mažmeninė prekyba
MIKRODELTA
tel. / faksas (8 - 27) 20 93 49
fakse informatoriuje dok.#27 20 93 49
* Savanorių pr. 66, Kaunas
* pard. "Merkurijus", I a.
* Laisvės al. 23, III a.

Puslapį parengė Vygintas Krasauskas (vygintas@labas.com, http://www.labas.com)

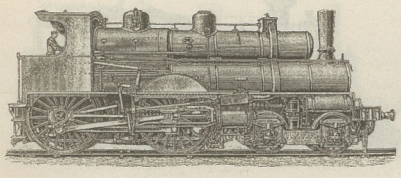

Automobilį galėtum rinktis 125 metus

Po rašinio "Naujosios komunikacijos" Nr.3 apie tuos Lietuvos "Interneto" tinklapius, kurie siūlosi padėti (ir gali tai padaryti) norintiems pirkti ar parduoti automobilį, paaiškėjo, kad mūsų automobilių pirkėjai ir pardavėjai mąsto gerokai plačiau ir norėtų pasidairyti po panašias vietas plačiajame pasaulyje.

Vienoje iš populiariausių paieškos sistemų - "Infoseek" (***http://www.infoseek.com***) paprašius surasti visa, kas susiję su parduodamais naudotais (tik naudotais) automobiliais, buvo rasta per 22 milijonus tinklapių. Net ir pogreitį modemą bei kompiuterį turint, vienas puslapis atkeliauja per 2-3 minutes. Taigi šiai gausai išknisti reikėtų tik kokių 125 metų. Šių eilučių autorius tiek gyventi nesirengia, tad ienas suksime link tų kelių tinklapių, kurie atrodė įspūdingiausi arba naudingiausi.

"Infoseek" šeimininkai, suprasdami, kad retas kuris gali sau leisti du gyvenimus dairytis naudoto automobilio, įvedė savo paieškos sistemoje poskyrį, kuris vadinasi "Padaryti tai" (*Getting it done*). Jame - trumpiausi keliai ir greičiausi būdai ką nors konkretaus nuveikti "Internete". Yra čia, be abejo, ir kategorija "Nusipirk automobilį" (*Buy a car*). Tiems, kurie nori greitai susivaikyti naudotų ir nenaudotų automobilių rinkos atspindžiuose "Internete", nuo čia pradėti patogiausia.

Automobilis sukūrė Ameriką, bent jau taip teigia patys amerikonai, tad nenuostabu, kad daugiausia naudos tinklas gali duoti JAV gyvenantiems automobilių pirkėjams. Bet ir lietuviams bus įdomu pasižiūrėti, kaip ten viskas atrodo. Įdomumo dėlei galima užmesti akį į vieno kuklaus pardavėjo tinklapį. Lewisas Clarkas siūlo "Cadillac", "Chevrolet", "Subaru" ir "Nissan" (***http://lcsuperstore.tierranet.com/first.htm/***). Tarp kito, "Time" žurnalas jį įvertino kaip geriausią 1996 metų prekiautoją. Lietuviams, užsimojusiems imtis "internetinės" prekybos automobiliais, pravartu būtų žvilgtelėti šian puslapin vien dėl to, kad įsitikintų, jog maži paveiksliukai yra žymiai patogesni vartotojui.

Iš tikrųjų gigantiška automobiliams ir prekybai jais skirta vieta aptinkama ***http://www.autoweb.com***. Tinklapis daug kartų įverintas įvairiais apdovanojimais. Čia yra bemaž viskas, ko gali geisti automaniako širdis - nuorodos į firmų gamintojų puslapius, kainos, prekiautojai, skelbimai. Tiesa, vėlgi tenka paminėti, kad daugiausia naudos gali išpešti amerikiečiai.

Be abejo, "Internete" gausu vietų, kurios padeda susirasti norimą automobilį. Viena iš jų - ***http://www.tofindacar.com***. Užpildote klausimyną: automobilio pagaminimo metai, kaina, kurią sutiktumėt mokėti, nuvažiuotos mylios - ir randate (arba ne) sau tinkamą. Kaip ir viskas "Internete", ši vieta plečiasi, kol kas ji nestulbina pasiūlos gausa, bet užtat paieška nemokama. Panašus tinklapis yra ir ***http://www.autoweb.com.au/default/home/htm*** - tik šiuokart jau labiau pavyko australams. Tai tarsi jau aukščiau paminėto automobilių tinklo (*autoweb*) filialas Australijoje.

Amerikiečiai, ieškodami naudotų automobilių, "Internete" tikrai turi iš ko pasirinkti. Nepatinka "automobilių tinklas", galima keliauti į ***http://www.carsmart.com***, kur ne tik pasiūlys jau parduodamus automobilius, bet ir mėnesį už jus ieškos jums reikalingo automobilio bei praneš apie paieškos rezultatus elektroniniu paštu. Šita paieška - saldainiukas, kuriuo bandoma suvilioti klientus, tad, be abejo, ji yra "free" - nemokama. Pinigus pardavėjai atsiims jau pardavę automobilį.

Tikras naudotų automobilių duomenų bazės banginis - ***http://www.autosite.com/used/usedmenu/htm*** - lyg ir per ilgas adresas tiems skaitytojams, kurie nori iškart stverti jautį už ragų ir keliauti pas naudotų automobilių pardavėjus, surinkę tik ***http://www.autosite.com***, tikras automobilių mėgėjas atras daug ką įdomaus - vėl jungtys su gamintojų tinklapiais, nauji automobiliai, įvairių modelių charakteristikos ir daug kitokių įdomybių. Banginis yra banginis, todėl norint patekti į didžiulę duomenų bazę, reikia mokėti pinigus - 9,95 JAV dolerio per mėnesį. Šeimininkai aiškina, kad tai nėra per daug, nes už šiuos pinigus jūs gaunate galimybę knaisiotis duomenų bazėje, kuri prilygsta 25 tūkstančių puslapių knygai.

"Internetiniai" automobilių pardavėjai, žurnalo "Businessweek" duomenimis, bent jau JAV pradėjo kelti tikrą grėsmę "neprisijungusiems" pardavėjams. Tad 1996 metais kilo tikras automobilių prekiautojų jungimosi į "Internetą" bumas. Beje, tarp Kalifornijoje nusižudžiusių sektos "Havens Gate" (sekta vertėsi WWW puslapių kūrimu) narių klientų buvo nemažai automobilių pardavėjų.

Iš Amerikos automobilio taip greit neatsisiųsdinsi, o ir nepigiai tai kainuoja, tad, ko gero, lietuviui įdomiausia kainos ir automoblio vertinimo principai. JAV daugelį metų parankinė knyga naudotiems automobiliams vertinti buvo ir tebėra "Kelly Blue Book". Dideliam visų automaniakų džiaugsmui, ši knyga dabar jau yra "Internete" (***http://www.kbb.com***). Tinklapyje orientuotis nesunku, jis labai tvarkingai ir gražiai sukurtas. Svarbiausia informacija, kurios jame galima pasisemti - principai, kaip įkainoti naudotą automobilį (bent jau tinkantys Amerikai, kiek jie tinka mums, turėtų spręsti mūsų profesionalūs pardavėjai), galima pasitikrinti, ar teisingai įkainotas jūsų automobilis, už kiek jį galima parduoti.

Panašų "naudoto automobilio vertės kalkuliatorių" galima aptikti ir ***http://www.intellichoice.com***. Tiesa, šis tinklapis aprėpia gerokai daugiau, ne tik naudotus automobilius, bet ir ankstesnis išties patogus - beje, pabandžius paskaičiuoti vieną kitą kainą, išeina panašiai, kaip ir Lietuvos turguose.

Jeigu kam labai rūpi paplepėti apie savo parduodamą ar norimą pirkti automobilį, tasai turėtų keliauti į naujienų grupes (kiti dar vadina jas konferencijomis). Viena iš jų - *rec.autos.driving*. Čia automobilių mėgėjai dalijasi įspūdžiais apie vairavimą, siūlo ir ieško automobilių. Su automobiliais susijusių naujienų grupių yra gerokai daugiau, bet paminėtoji turbūt pati universaliausia.

Pabandęs paklaidžioti po automobiliams skirtas vietas "Internete" atsimuši į paprastą kaip akmuo išvadą: "Internetas" gali būti naudingas daiktas automobiliui pirkti, bet naudingiausias jis tuomet, jei gyveni Amerikoje.

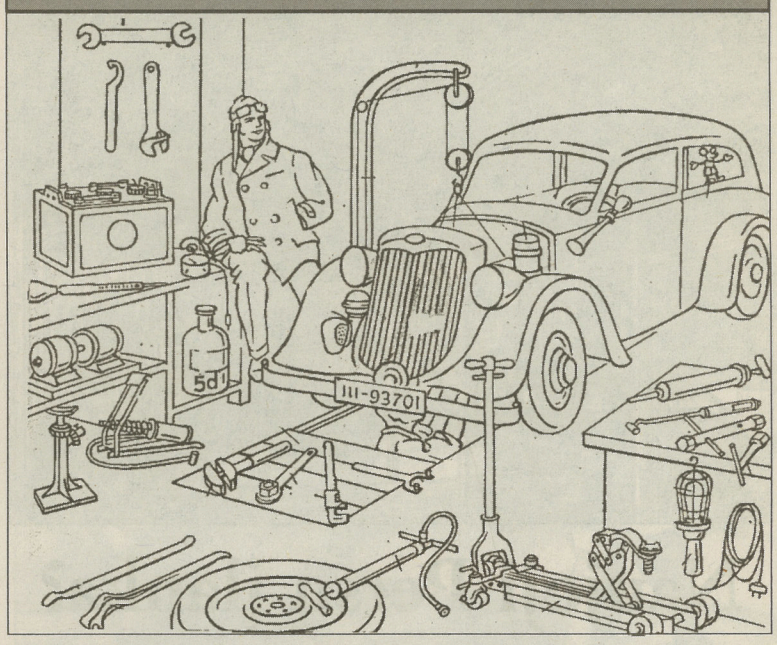

"Faksas informatorius" + "Internetas" automobilininkams

25 07 07 Vilniuje

79 81 38 Kaune

http://www.nkm.lt

Skelbiame firmų sarąšą iš rubrikos #5070 automobiliai, prekyba, servisas, nuoma

Aremesta, UAB Dok. Nr. 27709858	Prekyba automobiliais iš Vokietijos, automobilių komiso paslaugos, automobilių detalės; veža krovinius tarptautiniais maršrutais su TIR CARNET. Kainos.
ARX, BĮ UAB Dok. Nr. 751987	"Škoda" automobilių techniniai duomenys. Kainos.
Asvela, UAB Dok. Nr. 6537781	Autoserviso paslaugos: smulkus ir kapitalinis dyzelinių ir benzininių variklių remontas
Auša, AB Dok. Nr. 27740184	Krovinių vežimas, autoservisas. Bendra informacija.
Auredi, UAB Dok. Nr. 24351388	Automobilių detalės, autoserviso paslaugos.
Auruna, UAB Dok. Nr. 27295314	Prekyba naujais automobiliais "Nissan", atsarginėmis detalėmis; autoserviso paslaugos. Kainos.
Autodina, UAB Dok. Nr. 261076	Prekyba "Opel" markės automobiliais; galimos patrauklios nuolaidos ir palankios derybos. Kainos.
Baltic Car Service Vilnius, BĮ Dok. Nr. 653487	Automobilių "Mitsubishi" pardavimas, priežiūra, aprūpinimas detalėmis; automobilių dažai "Glasurit". Kainos.
Berkutas, UAB Dok. Nr. 29751621	Prekyba naudotais automobiliais ir jų detalėmis; kėbulų remontas; autovežių nuoma. Kainos.
Šiaulių autobusų parkas, UAB Dok. Nr. 21441902	Lengvųjų automobilių servisas; autobusų nuoma. Kainos.
Švara, SĮ Dok. Nr. 27774323	Įvairių markių automobilių važiuoklės remontas ir techninis aptarnavimas, automobilių detalių parduotuvė.
Euro trucks, BĮ Dok. Nr. 221680	Vilkikų, sunkvežimių, puspriekabių, šaldytuvų, autobusų, dyzelinį kurą šildymo prietaisų pardavimas.
Garna, UAB Dok. Nr. 27152892	Prekyba naudotais automobiliais. Kainos.
Kauno autobusai, UAB Dok. Nr. 27264509	Autobusų servisas ir nuoma.
Kauno vytaras, BĮ Dok. Nr. 27706532	prekyba "Hyundai" automobiliais, jų dalimis, STP produkcija, "Valvoline" tepalais; autoserviso paslaugos.
Kialita, UAB Dok. Nr. 27707972	Prekyba naujais automobiliais, pramoniniais ir automobilių tepalais, serviso įranga. Kainos.
Kirtimų autotransportas, AB Dok. Nr. 631129	Krovinių vežimas Lietuvoje ir užsienyje, ekspedicija, autoservisas, saugojimo aikštelės. Kainos.
Klaipėdos Vista, UAB Dok. Nr. 24055488	Prekyba "Ford" ir "Hyundai" automobiliais, jų priežiūra. Kainos.
Kleyn Trucks, užsienio kapitalo įmonė Dok. Nr. 653063	Prekyba transporto priemonėmis.
Ksilema, BĮ UAB Dok. Nr. 23736483	Prekyba amerikietiškais vilkikais.
Lautra motors, BĮ UAB Dok. Nr. 721077	"Renault" automobiliai, atsarginės detalės; servisas ir techninė pagalba kelyje. Kainos. (1996 11 26)

Plačiau apie"Fakso informatoriaus" + "Interneto" galimybes teirautis telefonais: 22 79 25 Vilniuje, 73 47 38 Kaune, 43 45 84 Šiauliuose

Pigūs ir kokybiški, įvairių modifikacijų, firmos "Autec" (Olandija)

automobiliniai keltuvai !

Taip pat ir kita įranga:

tai montavimo, balansavimo staklės, ratų suvedimo stendai, stabdžių, amortizatorių tikrinimo stendai, įvairi diagnostikos įranga, tepalų išpilstymo įranga, išmetamų dujų ištraukimo sistemos, automobilių variklų įpurškimo sistemų praplovimo įranga, įvairios automobilių plovyklos ir kt.

Įrengimų sumontavimas, paleidimas, apmokymas, suteikiamas garantinis bei pogarantinis aptarnavimas!

UAB "TUA RES", Statybininkų 3, Kaunas. T/faks.(27)775794, faks.719877

STAHLWILLE

Aerospace

el. paštas: stahlwile@aol.com

Klaipėda, tel. 21 28 72
Vilnius, tel. 65 34 67

UAB "OLTRANSA":

Specializuota "Volkswagen", "Audi" dalių parduotuvė
Studentų g. 34a, Kaunas

tel. (8*27) 73 06 03
Faksas (8*27) 79 81 97

UAB "RENVITAS":

kokybiški ir pigūs naftos produktai degalinėse:
Ateities pl. 30b
Birželio 23-iosios g. 23 a
Vaidoto g. 50
tel. (8*27) 22 13 19

VIJORIS

Didmeninė ir mažmeninė prekybe KAMAZ, MAZ ir vakarietiškų puspriekabių atsarginėmis dalimis bei "Pniaumant" padangomis krovininiams automobiliams.

Elektrėnų 10, 3031 Kaunas Tel./ faksas (8*27) 75 10 98

Puslapį parengė Liutauras Banys

NAUJOJI KOMUNIKACIJA / 1997 m. birželio 4 d., Nr. 4.

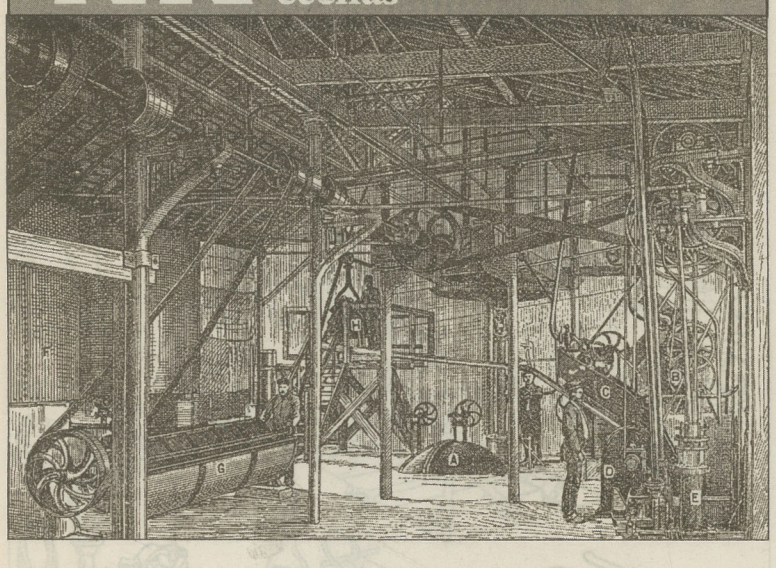

Naujoji Persų įlanka?

"Microsoft" ir "Netscape" tarpusavio susirėmimai dinaminių HTML puslapių (naujieji HTML papildymai) "mūšio lauke" kelia nemažą pavojų. Šių firmų priešprieša kasdien tik stiprėja, į priešingas stovyklas įtraukdama daugelį niekuo dėtų kibererdvės gyventojų.

"Netscape" paskelbė savąją "stūmimo" (*push*) strategiją - informacija pateikiama tiesiai ant skaitytojo "darbo stalo". Ji labai skiriasi nuo "Microsoft" pasirinktos krypties, tad ir informacijos teikėjai, ir vartotojai turi rinktis tik kurią nors vieną. Jie nemiega naktimis sapnuodami košmarus.

Taip, "stūmimas" yra "Interneto" ateitis. Skaitytojams nereikia naršyti po įvairius šiukšlynus ieškant reikalingos informacijos. Ir jei šios galimybės standartu bus pasirinktas "Netscape" variantas, "Microsoft" atiteks tik juokdario vaidmuo. "Netscape" į savo peržiūros programas jau įtraukė "Netcaster" galimybę, o "Microsoft" tik po kelių mėnesių sugebės ją pasivyti.

Abiejų kompanijų peržiūros programos veikia labai panašiai. Iš pradžių užsiprenumeruojami pasirinkti kanalai, kuriais vėliau "nusiurbiama" informacija yra įrašoma į naršytojo diską, kad jis vėliau ją galėtų peržiūrėti "nesėdėdamas ant linijos". Abi jos leis valdyti kanalus ir jų atnaujinimo režimus, abi turi po pradinį kanalų rinkinį ir nurodo, kaip rasti naujus kanalus. Be to, teikia galimybę "sumeistrauti" individualų darbo stalą, kuris leistų tradicinėse programose naudoti "Interneto" technologijas. "Microsoft" tokią galimybę pavadino "Active Desktop", o "Netscape" - "Web Top".

Nors daug kas panašu, skirtumai konkurentes nusviedžia į priešingus ringo kampus. Priešininkai nesutaikomi: jei nori naudotis "Netcaster", privalai rinktis "Netscape" siūlomą dinaminių HTML terpę. O jų neregės nė vienas, žvelgiantis pro "Microsoft" stikliukų prizmę.

Kita vertus, "Netcaster" nesupranta "Microsoft" CDF formato, aprašančio, kas yra "Voratinklio" mazge, kaip dažnai atnaujinama informacija ir kaip siųsti puslapių turinį. Argi tai ne košmaras Guobų gatvėje?

Ką daryti? Į kairę eisi - galvelę prarasi, į dešinę - gyvas neliksi... Vienaip ar kitaip prarasi dalį potencialių vartotojų. Ar daug iš jų savo kompiuteriuose laikys po du sunkiasvorius monstrus? Apie tai vėliau arba ieškokite informacijos "Vartiklyje" (***http://www.elnet.lt/vartiklis***).

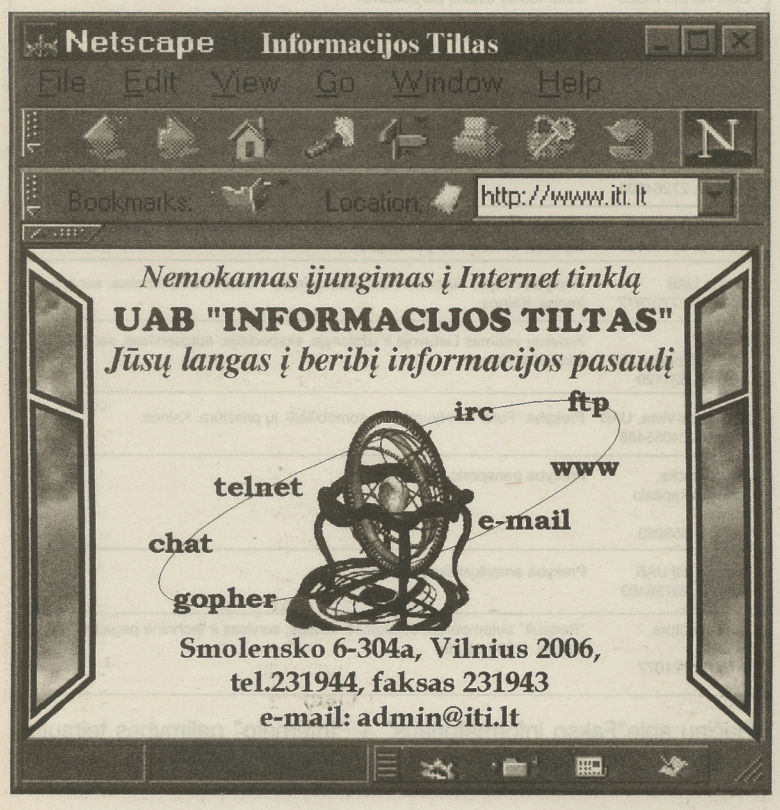

"Office'97" - terpė naujiems virusams?

Prieš keletą metų pasirodė naujo tipo virusai, kurie plito ne su diskeliais ar vykdymui skirtomis programomis, o su duomenimis, t.y. "Word" ir "Excel" programomis sukurtais dokumentais. Kurį laiką jie buvo sukėlę nedidelę sumaištį. Apie juos trumpai rašė ir "Naujoji komunikacija". Vis dėlto prie šių virusų visi greitai priprato, kaip žmonės pripranta ir prie kitų neišvengiamų blogybių, pvz., infliacijos ar šunų išmatų Vilniaus parkuose. Tačiau šiemet pasirodė naujos šių "Microsoft" programų versijos ir iškilo klausimas, ar senieji (pvz., "Word") virusai nepersikels į naują terpę.

Jei ankstesnės "Word" 6.0 ir "Word" 95 (v7.0) versijos leido kurti makrokomandas vartojant "WordBasic" kalbą, tai šiais metais parduodamas "Office'97" paketas ją pakeitė vieninga VBA (*Visual Basic for Applications*) 5.0 kalba. O tai reiškia, kad senieji virusai nebus automatiškai perkelti ir neužkrės naujojo formato dokumentų.

Tačiau nėra to gero, kas neišeitų į bloga. Kai į "Word" įkeliamas dokumentas, turintis "WordBasic" kalba sukurtą makrokomandą, bandoma jo kodą konvertuoti į VBA kalbą. Tai ne visada pavyksta ir nėra labai patikima. Tačiau kai kurie virusai taip gali patekti į naują terpę ir joje, jau mutavę, toliau sėkmingai plisti. Taip automatinio makrokomandų transliavimo galimybė sudarė sąlygas atsirasti senų virusų mutantams. Tačiau ne visiems nusišypsojo ir tokia laimė. "Office'97" neleidžia konvertuoti daugelio gerai visiems žinomų "Word" virusų. Vis dėlto pradėję gerą darbą, "Microsoft" jo iki galo neužbaigė - ši apsauga labai ribota ir ją apeina nemažai senųjų virusų. Gal todėl, kad šis "blokavimo" kodas buvo pradėtas tik baigiamojoje "Office'97" kūrimo stadijoje - "beta" versijose jo dar nebuvo. Koks tai vislus padaras, sugebantis pereiti net į naują terpę, įrodo tas faktas, kad "Wazzu" virusas buvo surastas paties "Microsoft" "Web" serveryje! O prie tvaną išgyvenusių senųjų dar prisidės visas tuntas naujųjų "Word" virusų, sukurtų jau VBA kalba. Ne, neprisidės, - jie jau čia, pvz., "NightShade". Jų greitai labai padaugės ir pasaulyje jie bus populiariausia virusų rūšis, - taip mano ekspertai.

Tad ieškokite naujausių antivirusinių programų versijų ir nuolat tikrinkite viską, ką tik parsinešėte ar atsisiuntėte. Visada aplankykite žinomų antivirusinių programų kūrėjų ("Symantec", ***http://www.symantec.com*** ar "McAfee", ***http://www.mcafee.com***) firmų WWW puslapius.

Kartais padėti gali ir mažiau žinomų firmų produktai, pvz., "Sophos" firmos "Sweep" programa. Ją galima atsisiųsdinti panaršius firmos puslapį, kurio adresas ***http://altcomp.com***. Ten surasime priemones ne tik šio tipo bjaurasties paieškai ir traiškymui, bet ir NT darbo stočių ir serverių apsaugai. Nors ir kokios saugios bei patikimos būtų šios sistemos, tačiau ir jos sugeba sirgti kompiuterių gripu. "InterCheck" komponentė stebi visus kreipinius į failus ir diskus, visus priedėlius (*attachments*) prie elektroninių laiškų, "Internetu" atsiunčiamas programas ar dokumentus, įdedamus kompaktinius diskus bei diskelius. Tai tikrai nebloga priemonė "Web" stoties ar didelės įstaigos (pvz., ministerijos) tinklo apsaugai. Kažkada tai buvo vienintelė NT apsaugos priemonė - dabar jų jau keletas.

Niekada nepasitikėkite tik vienu ginklu. Juk ir per karą mūšis nevyksta vien tik tarp automatininkų. Važinėja tankai, skraido lėktuvai, krenta bombos ir šaudo patrankos. Virusų rūšių yra tiek daug, kad nė viena apsaugos programa neaprėps visų jų.

Tad pabandykite atsisiųsdinti antivirusinę programą ir iš tokio "Voratinklio" adreso: ***http://www.datadepo.com***. Jame esanti "Anyware AntiVirus" programa laimėjo daugiau prizų už bet kurią kitą šios pakraipos programą. Ji užtikrina globalią kompiuterio ar vietinio tinklo apsaugą nuo žinomų virusų, randa naujas virusų rūšis, patikrina, ar nėra pažeisti failai ir svarbios kompiuterio (ar tinklo) sritys (kelties sektoriai ir t.t.).

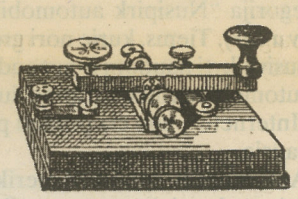

Dingus duomenims, diskais jau nemojuojama

Žiūri du programuotojai pro langą ir mato skraidančią lėkštę. Vienas jų svajingai ir sako:

- Matai, vėl kažkam diskas nulėkė...

Anekdotas iš "Vartiklio"

Šiame puslapyje jau buvo minimi virusai, o jie ne visada būna taikūs.

Kartais jų veikimo padariniai itin liūdni - kai kurie jų gali pažeisti duomenis, esančius diske. Antra, diskas yra mechaninis įrenginys, o visi puikiai žinome, kad viskas, kas juda, kartais gali ir sulūžti. "Zaporožietis" nesugedęs gali važiuoti 10 metų, - bet ar jis važiuos amžinai?

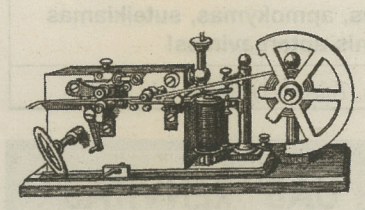

Trečia, disko duomenis gali pažeisti nelaiku dingusi elektros įtampa, netvarkingai dirbančios programos, jis gali būti netyčia iš naujo suženklintas arba suskirstytas į naujus loginius skyrius (*partitions*). Ką tokiu atveju daryti? Verkti apsikabinus klaviatūrą? Kviestis specialistą ir "mokėti jam į kišenę" ar kreiptis į firmą, užsiimčia duomenų atkūrimui? Tačiau tokia paslauga labai brangi ir už ją kelis kailius (atsiprašau, tūkstančius litų) gali nulupti. O jeigu pabandžius taisyti pačiam? O jei tai ne asmeninio kompiuterio, o NT ar "Novell" serverio diskas?

Geriau įrankį visada turėti po ranka. Malonu, kad yra neblogų sąlyginai veltui platinamų (*shareware*) programų - vieną jų ("Tiramisu") galite atsisiųsdinti užsukę į "Vartiklį": ***http://www.vartiklis.elnet.lt/shareware***.

Atsisiųsdinę paruošiate darbinį diskelį, padedate jį į seifą ir laukiate "juodos" dienos. Atsitikus nelaimei, pasitikrinate, ar ši programa sugebės "pagydyti" ir jei ji pasako "taip", registruojate programą ir gaunate teisę per 7 dienas "sulesioti" diske buvusią, bet prarastą informaciją.

Tik prieš ja naudodamiesi nebandykite griebtis kitų įrankių (plaktuko, kirvuko ar kokio programinio "daktaro") arba pašalinkite jų padarytus pakeitimus.

Puslapį parengė Jonas Skendelis

"FAKSAS INFORMATORIUS" - naudingiausia verslo informacija Lietuvoje!

Naujas numeris Vilniuje: 25 07 07, Kaune tas pats: 79 81 38

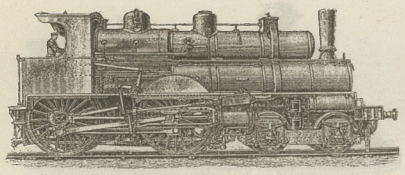

"Internetas" Lietuvoje serga. Kaip gydysim?

Raimundas Žemaitis

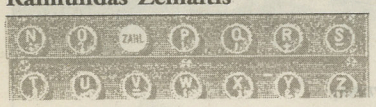

Iki šiol "Interneto" padėtis Lietuvoje buvo nagrinėjama epizodiškai, dažniausiai remiantis vertinimais, o ne tiksliais skaičiavimais ir palyginimais. Natūralus apytikslių ("iš akies") įvertinimų padarinys - pasiekimų pervertinimas. Todėl dažnai manoma, kad "Interneto" būklė Lietuvoje gera, "Interneto" ryšiai platūs, o atsiliekama nebent informacinių puslapių kūrimu ir informacijos pateikimu. Tačiau tikslūs tyrimai parodė, kad Lietuva nuo savo kaimynių Latvijos ir Estijos žymiai atsilieka ir "Interneto" ryšių bei infrastruktūros plėtra, ir informacinių puslapių kūrimu. Be to, palyginti su kitomis šalimis, "Interneto" turinys Lietuvoje išvystytas du kartus intensyviau nei "Interneto" infrastruktūra. Gauti rezultatai taip pat rodo, kad komercinių "Interneto" vartotojų skaičiumi, tenkančiu tūkstančiui gyventojų, Lietuva apytiksliai 1,5-3 kartus atsilieka nuo Latvijos ir Estijos. Panagrinėkime tai išsamiau.

Prieš pusantrų metų (1995 m. pabaigoje) "Internetas" Lietuvoje pradėjo vystytis daug sparčiau nei iki tol (žr. 1 pav.).

"Interneto" infrastruktūros raida Lietuvoje

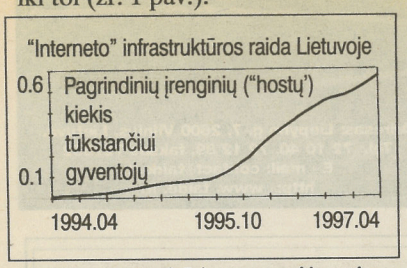

Tuo metu į Lietuvą atėjo stiprios "Interneto" įmonės "Omnitel" ir "Taidė", taip pat imta plėsti valstybinį kompiuterių tinklą (VIKT). "Interneto" plėtrą kaip katalizatorius veikė tuomet pradėta Atviros Lietuvos fondo "Interneto" programa. Per dvejus metus daug nuveikta, apie "Internetą" dabar žino visi trokštantys žinoti ir bendrauti. Tai sudaro prielaidas manyti, jog "Internetas" Lietuvoje vystosi puikiai. Tačiau ištyrus šį "pacientą" gautos kiek sudėtingesnės išvados - Lietuva "Interneto" srityje lenkia tik nedaugelį Europos šalių ir žymiai nusileidžia Latvijai ir Estijai. Blogiausia, kad pažanga labai lėta, todėl ateityje atsilikimas dar labiau didės (jei tik nebus imtasi radikalaus gydymo, naujų ir ryžtingų priemonių). Vengdami vertinti vienpusiškai ir netiksliai, nagrinėjome tris skirtingus parametrus ("simptomus"): "Interneto" infrastruktūros plėtrą (žr. 2 pav. ir lentelę), "Internete" pateiktų informacijos puslapių kiekį (žr. lentelę) ir į užsienį nutiesto "Internetui" skirto kanalo plotį.

Ką gi matome? "Interneto" infrastruktūra Lietuvoje išvystyta 18 kartų prasčiau nei Vakarų Europoje, 12 kartų - nei Estijoje ir 4-5 kartus prasčiau nei Latvijoje. Dabartinį Lietuvos infrastruktūros lygį latviai buvo pasiekę prieš 1 metus ir 3 mėnesius, o estai - prieš 2 metus ir 7 mėnesius. Tačiau tuomet latvių ir estų "Interneto" augimas buvo apie 500 proc. per metus, o Lietuvoje per pastaruosius 12 mėnesių - tik 106 proc. Be to, Lietuvoje "Interneto" augimas ryškiai lėtėja (prieš metus jis dar siekė 340 proc., prieš dvejus metus - 675 proc.). Todėl artimiausiu metu Lietuvoje jokių stebuklų nelaukiame. Nors per praėjusius 12 mėnesių "Interneto" infrastruktūra Lietuvoje augo smarkiau nei Estijoje (86 proc.), Latvijoje (80 proc.), Vakarų Europoje (66 proc.), tačiau dėl menko Lietuvos "Interneto" išsivystymo atsilikimas dar labiau didės (šių metų pabaigoje nuo Estijos atsiliksime maždaug 2 metais ir 10 mėnesių, nuo Latvijos - 1 metais ir 11 mėnesių).

Pagal informacijos pateikimą (nagrinėjome WWW puslapių kiekį, žr. lentelę) Lietuvos padėtis kiek geresnė - nuo Vakarų Europos vidurkio atsiliekame 9 kartus, nuo Estijos ir Latvijos - atitinkamai 10 ir 2 kartus.

Pagal trečiąjį parametrą - "Interneto" paslaugų komercinių teikėjų kanalą į užsienį - Lietuvoje tūkstančiui gyventojų vidutiniškai teko po 0,3 kbps kanalėlį. "Omnitel" nutiesus papildomą 1 Mbps kanalą iš viso susidaro 0,6 kbps, bet tai iš esmės avansas. Estijoje bei Latvijoje tūkstančiui gyventojų tenka po 1 kbps. Tad ir šis rodiklis pateikia iš esmės tą patį rezultatą - Lietuva "Interneto" srityje nuo Latvijos ir Estijos atsilieka mažiausiai 1,5-3 kartus, o kai kuriais atvejais ir 10 kartų.

2 pav.

"Interneto" infrastruktūros raida Baltijos šalyse

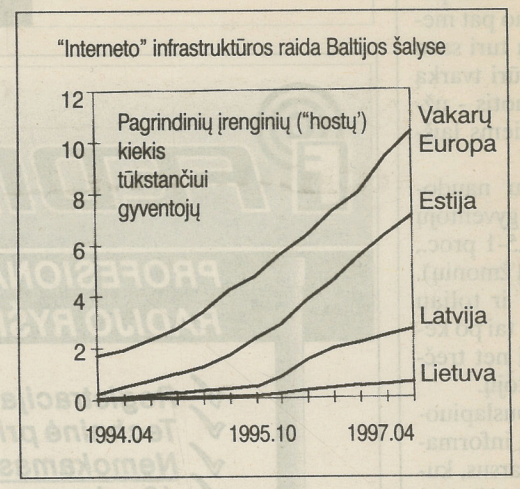

"Internet Society" (ISOC) vykdantysis direktorius Tony Rutkowskis teigia, kad vienam pagrindiniam įrenginiui vidutiniškai tenka po 10 vartotojų (čia ir toliau pagrindiniu įrenginiu - "hostu" vadinsime "Interneto" infrastruktūros matavimo vienetą, lygų vienam nuolat į "Internetą" įjungtam kompiuteriui arba jį atitinkančiam prietaisui). Pagal šią metodiką Lietuvoje yra apie 20 tūkstančių vartotojų. Tačiau tai gana apytikslis metodas. Vartotojų skaičių galime vertinti ir pagal WWW puslapių kiekį bei "Interneto" kanalą į užsienį. Kad ir kurį iš šių būdų pasirinktume, Lietuvoje tūkstančiui gyventojų vidutiniškai tenka gerokai mažiau "Interneto" vartotojų nei kitose Baltijos šalyse.

Kokios tokių didelių skirtumų tarp artimų kaimynių priežastys? Vienu sakiniu sunku atsakyti. Tačiau paminėsime esminį dalyką - skirtingą telekomų ir akademinių institucijų veiklą Lietuvoje ir kitose šalyse. Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje veikia akademiniai (universitetus ir institutus jungiantys) kompiuterių tinklai - LITNET, LATNET, EENET ir NASK. Iš jų tik LITNET neteikia komercinių paslaugų ir aptarnauja uždarą vartotojų ratą. Latvijoje ir Lenkijoje akademiniai tinklai teikia ne tik mažmenines, bet ir didmenines "Interneto" paslaugas, t.y. perparduoda dalį "Interneto" kanalo kitiems komerciniams "Interneto" paslaugų teikėjams. "Interneto" plėtrai įtakos turi ne tik akademinių tinklų veiklos pobūdis, bet ir jiems tenkanti finansinė parama. Pvz., LATNET (Latvijos akademinis tinklas) yra gavęs 1 milijoną Vokietijos markių iš Vokietijos akademinio tinklo DFN, 3 milijonus Švedijos kronų (apie 400 tūkstančių JAV dolerių) iš Šiaurės šalių Ministrų tarybos, 0,5 milijono ekiu (apie 560 tūkstančių JAV dolerių) iš PHARE ir t.t.

Latvijos ir Estijos valstybinės telefono įmonės jau privatizuotos (Latvijoje - 1994 m., Estijoje - 1991-92 m.), o Lenkijoje tai ruošiamasi padaryti. 51 proc. Latvijos telekomo ("Lattelekom") akcijų turi valstybė, 49 proc. - "Tilts Communications" (vienas iš šios kompanijos savininkų - "Finland Telecom"). Estijos telefonų kompanijos ("Estonian Telephone Company") 51 proc. akcijų turi valstybė, o likusias akcijas (49 proc.) po lygiai pasidalijo "Finland Telecom" ir "Telia" (beje, "Finland Telecom" ir "Telia" įmonėse visus 100 proc. akcijų turi atitinkamai Suomijos ir Švedijos valstybė, todėl Estijos telefono kompanijoje privataus kapitalo nėra). Lenkijoje pernai pradėjo veikti milžiniška ryšių įmonė "Netia Telecom" (tarp jos savininkų yra tokie gigantai, kaip "General Electric Company" (Anglija), "Telia", Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas). Visose šiose šalyse, išskyrus Lietuvą, telekomai teikia ir "Interneto" paslaugas (Latvijoje ir Estijoje labai intensyviai, o Lenkijoje dar gana vangiai).

Latvijos telekomas yra sėkmingo privatizavimo pavyzdys (šios įmonės privatizavimą organizavo ir finansavo Europos Sąjunga, PHARE organizacija). Pažvelgę į 2 pav. pastebėsime, kad 1995 m. pabaigoje Latvijoje kažkas atsitiko - staiga ir smarkiai suintensyvėjo "Interneto" infrastruktūros vystymasis. Pakeliavus po Latvijos "Interneto" puslapius paaiškėjo, kad kaip tik tuo metu "Tilts Communications" į Latvijos telekomą investavo 160 milijonų JAV dolerių (iki šiol tai didžiausia užsienio investicija Latvijoje). Šios lėšos buvo skirtos ir telefono tinklams modernizuoti, ir "Internetui" plėsti.

Apibendrindami galime konstatuoti, kad sėkmingai "Interneto" plėtrai svarbu ne tik pragyvenimo lygis, pelningai dirbančių įmonių gausa, bet ir visą šalį apimančių struktūrų - valstybinių telefonų įmonių, mokslo, mokymo įstaigų bei masinės informacijos priemonių - aktyvi veikla.

Šiuo metu į Lietuvą jau sėlina Skandinavijos galiūnas "Telia" (turintis tankiausią telefonų tinklą pasaulyje - 70 telefonų šimtui gyventojų). Artėja "Lietuvos telekomo" privatizavimas. Kartkartėmis kalbama apie LITNET'o įsitraukimą į "Interneto" rinką. Prasidėjo vidurinių mokyklų kompiuterizavimas. Plečiasi valstybinis kompiuterių tinklas (VIKT). Tad planų ir gerų ketinimų esama. Tačiau šiandien net trys objektyvūs simptomai rodo, kad "Internetas" Lietuvoje negaluoja, o jo liga lėtinė ir įsisenėjusi. Pagrindinė diagnozė: *infantilismus progressivus*, progresuojantis infantilizmas (t.y. sulėtėjęs vystymasis, didėjantis atsilikimas).

1997 m. kovo - balandžio mėn. duomenys

Europos valstybės	Infrastruktūros vystymas (pagrindinių įrenginių skaičius tūkstančiui gyventojų)	Europos valstybės	Informacijos pateikimas (WWW puslapių kiekis tūkstančiui gyventojų)
Suomija	69	Suomija	81
Norvegija	42	Norvegija	80
Švedija	30	Švedija	68
Danija	23	Šveicarija	56
Šveicarija	20	Danija	41
Olandija	19	Olandija	41
Anglija	14	Austrija	38
Austrija	13	Anglija	29
Vakarų Europa	**10**	Slovėnija	28
Vokietija	9		
Airija	9	Estija	**27**
Belgija	8	Vokietija	25
Slovėnija	8	Airija	24
		Vakarų Europa	**24**
Estija	**7**	Belgija	22
Prancūzija	5	Italija	15
Čekija	5	Čekija	13
Italija	4	Vengrija	13
Ispanija	3	Prancūzija	12
Portugalija	3	Ispanija	8
Vengrija	3	Graikija	8
Latvija	**2,5**	Portugalija	8
Graikija	2	Kroatija	8
Lenkija	2	Latvija	5,7
Slovakija	2	Slovakija	5
Kroatija	1,3	**Lietuva**	**2,8**
Lietuva	**0,55**	Lenkija	1,6
Bulgarija	0,49	Makedonija	1,5
Rusija	0,47	Rusija	1,4
Rumunija	0,42	Turkija	0,8
Turkija	0,33	Rumunija	0,7
Jugoslavija	0,29	Jugoslavija	0,5
Ukraina	0,14	Bulgarija	0,4
Makedonija	0,1	Ukraina	0,2
ir kt.		ir kt.	

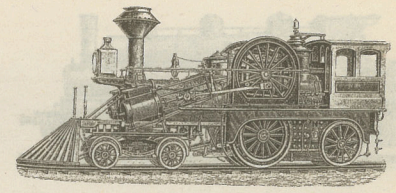

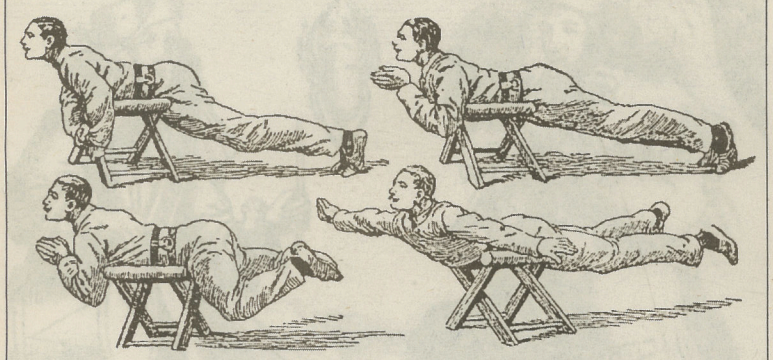

Įvadas į "Internetą"

(Pabaiga. Pradžia Nr. 2, 3)

Raimundas Žemaitis

Informacijos paieška

Pasaulyje yra keli labai galingi informacijos paieškai skirti kompiuteriai, kurie nuolat "naršo" po mūsų jau minėtus WWW puslapius visame pasaulyje. Paieškos kompiuteriai informacijos ieško taip, kaip jau minėta - skaito dokumentus, suranda juose esančias nuorodas ir keliauja ten, kur jos nurodo. Taip surandami nauji dokumentai. Paieškos kompiuteris juos perskaito, o po to tęsia kelionę tolyn - ten, kur veda ką tik surastuose dokumentuose esančios nuorodos. Taip perskaitomi visi pasaulinėje WWW knygoje ir kitur (kur tik veda nuorodos) esantys puslapiai. Paieškos kompiuteris ne šiaip sau skaito šią informaciją - didžiąją jos dalį įsimena ir sugrupuoja. Todėl jis yra tarsi įprastas bibliotekos katalogas. Tačiau įprastame bibliotekos kataloge pateikiamas tik trumpas knygos aprašymas (pavadinimas, autorius, trumpa anotacija), o paieškos kompiuteriai įsimena beveik viską (t.y. visus viešai "Internete" skelbtus tekstus, adresus bei kitus duomenis). Paieškos kompiuteriai po "Internetą" keliauja nuolat, t.y. be paliovos varto beribę WWW knygą - peržiūrėję visus surastus puslapius, jie pradeda kelionę iš naujo - tikrina, ar nepasikeitė anksčiau peržiūrėti puslapiai, ieško naujų adresų ir naujų puslapių, nuorodų ir t.t.

Kiekvienas "Interneto" vartotojas gali kreiptis į vieną iš tokių paieškos kompiuterių-katalogų ir paprašyti sąrašo puslapių, kuriuose paminėtas konkretus žodis ar žodžių grupės. Jei kreipiamės į "Alta Vista" katalogą ir norime surasti puslapius, kuriuose pavartotas ir žodžių junginys "Atviros Lietuvos fondas", ir žodis "istorija", tam skirtoje eilutėje užtenka užrašyti:

+"Atviros Lietuvos fondas" + istorija

Po kelių sekundžių mums bus atsiųstas sąrašas puslapių, kuriuose paminėtas ir žodis "istorija", ir žodžių junginys "Atviros Lietuvos fondas". Iš šio sąrašo pasirinkę kurio nors puslapio pavadinimą ir ties juo paspaudę kairįjį pelytės klavišą, netrukus ekrane pamatysite ir visą tą puslapį. Dažnai tokie sąrašai labai ilgi - juos sudaro šimtai ar net tūkstančiai pavadinimų. Tačiau sąrašo viršuje pateikiami tie puslapiai, kuriuose paieškos žodžiai (mūsų atveju - "istorija" ir "Atviros Lietuvos fondas") pasikartoja dažniau nei kituose puslapiuose, yra arčiau vienas kito ir pan.

"Alta Vista" - ne vienintelė paieškos sistema, ne vienintelis katalogas. Tą patį darbą (tik nevienodai veiksmingai) atlieka ir šiuo metu populiarūs "HotBot", "Lycos", "Excite", "Open Text Index" ir kt. katalogai. Į "Alta Vista" ir kitus katalogus kreipiasi po keliasdešimt milijonų žmonių per dieną. Žmonės iš viso pasaulio (taip pat ir iš Lietuvos) ieško dokumentų, elektroninio pašto adresų, konferencijose skelbiamų laiškų ir t.t.

Konferencijos

"Internete" vykstančios konferencijos - tai masinis daugelio žmonių susirašinėjimas, kurio metu konferencijos dalyvio parašytas laiškas per kelias sekundes ar minutes nusiunčiamas tūkstančiams kitų tos konferencijos dalyvių. Tai unikali kompiuterių tinklų savybė, sukėlusi neregėto intensyvumo bendravimą. "Internete" jau yra keli tūkstančiai skirtingų konferencijų (turinčių skirtingas temas) ir kasdien atsiranda po keletą naujų. Tai tarsi keli tūkstančiai Haid parkų - visi konferencijos dalyviai turi vienodas galimybes būti išgirsti (t.y. jie gali ne tik skaityti, bet ir patys siųsti į konferencijas savo pranešimus). Konferencijų yra tūkstančiai, todėl kiekvienas žmogus gali rasti sau artimą, reikalingą konferenciją ir tapti jos dalyviu (dažnai tas pats žmogus dalyvauja keliose skirtingose konferencijose). Krepšinio mėgėjai, žvejai, picos valgytojai, filosofai, geometrai, namų šeimininkės, baldų gamintojai ir kiti turi savo konferencijas, kuriose susitinka bendraminčiai, su konferencijos tema susiję specialistai ir pan. Į konferenciją pasiuntus klausimą, susijusį su jos tema, galima gauti daugybę patarimų. Tokiu pat būdu galima pasikeisti nuomonėmis, naujausiomis žiniomis ir t.t. Jei nėra konferencijos jums rūpima tema, tai galite paprašyti, kad jums teikianti paslaugas "Interneto" įmonė tokią konferenciją įkurtų.

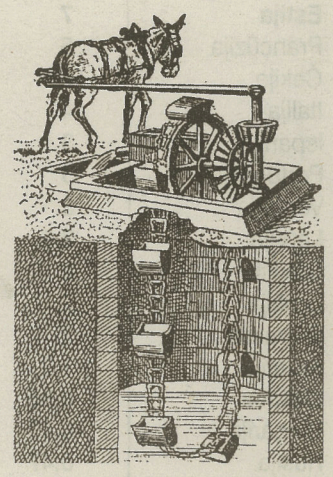

Kaip vyksta konferencijos? Įsivaizduokite kažkur pasaulyje esančią pašto dėžutę, į kurią pasiųsti laiškai automatiškai (kai kuriose konferencijose - po cenzūros) padauginami ir persiunčiami visiems atitinkamos konferencijos dalyviams. Konferencijos dalyviai - tai žmonės, automatiškai gaunantys į šią konferenciją (t.y. į jos pašto dėžutę) pasiųstų laiškų kopijas. Konferencijos dalyviu gali tapti kiekvienas žmogus iš bet kurios šalies (tik paprastai reikia iš anksto užsiregistruoti). Konferencijose bendraujama elektroniniu paštu, t.y. laiškai "Internete" siunčiami telefono ir kitomis "Interneto" linijomis. Tai reiškia, kad laiškai keliauja milžinišku (telefono skambučio) greičiu. "Internetui" paslaugas teikiantys kompiuteriai (serveriai) tūkstančius laiškų kopijų padaugina per akimirksnį. Nieko panašaus žmonija dar nėra regėjusi. Konferencijos "Internete" - tai žmonijos bendravimo revoliucija. "Internete" yra galimybė išlikti anonimu. Tuo pasinaudoja žmonės, kuriems sunku bendrauti, taip jie lengviau atsiskleidžia, nesibaimindami pateikia klausimus ir t.t. Tuo pat metu daugelis konferencijų turi savo pirmininkus, kurie prižiūri tvarką konferencijose. Jų užduotis - užkirsti kelią nekorektiškiems laiškams.

"Internetu" šiuo metu naudojasi tik 1-2 proc. Žemės gyventojų (Lietuvoje - maždaug 0,5-1 proc., t.y. apie 20-40 tūkstančių žmonių). Tačiau jei "Internetas" ir toliau plėsis dabartiniu greičiu, tai po keleto metų jis gali apimti net trečdalį visų planetos gyventojų.

"Interneto" WWW puslapiuose galime pamatyti tik tą informaciją, tik tuos vaizdus ir garsus, kurie įrašyti į "Internetui" paslaugas teikiančius kompiuterius (serverius). Labai daug kultūrinės, mokslinės, laisvalaikio ir kitos informacijos į kompiuterius jau įrašyta. Informacijos "Internete" labai daug, bet ji vis dar sudaro tik mažą dalį visų žmonijos sukurtų knygų, straipsnių, paveikslų, brėžinių ir kitų dalykų. Kita vertus, informacijos kiekis "Internete" išauga maždaug 10 kartų per trejus ketverius metus. Tad likusi pasaulinės informacijos dalis į "Internetą" įtraukiama labai sparčiai - niekada anksčiau neregėtais negirdėtais tempais.

Kalbų ir verslo kursai
ANGLIJOJE, AMERIKOJE, AUSTRALIJOJE
UAB "MATRA" tel. 72 11 25 (Vilniuje), 22 95 90 (Kaune)

NORTEL MERIDIAN
MERIDIAN 1 Option 11 C - nauja skaitmeninių telefoninių sistemų karta
- ATM modulis greitam balso, vaizdo ir duomenų perdavimui
- 110 000 skambučių per valandą apdorojimas greitaeigiu procesoriumi M68040
- Platesnis funkcijų pasirinkimas bevieliame skaitmeniniame koriniame ryšyje Companion
- Nauja kompiuterinės telefonijos karta Meridian Communicator - faksas, modemas, balso paštas, Internetas ir videokonferencijos viename įrenginyje
- Naujasis balso paštas Meridian Mail 10, balsinio fakso serveris

BELAM KAUNAS
Lietuvos ir JAV įmonė
Savanorių pr. 352, Kaunas 3042
Tel. (27) 711471, 774372
Tel./faks. 779075

TAIDE NETWORK
Tiesioginis "INTERNETO" paslaugų tiekėjas
Globalių ir vietinių kompiuterinių tinklų sprendimai
Palydovinės duomenų sistemos
Kompiuterinių tinklų apsaugos priemonės

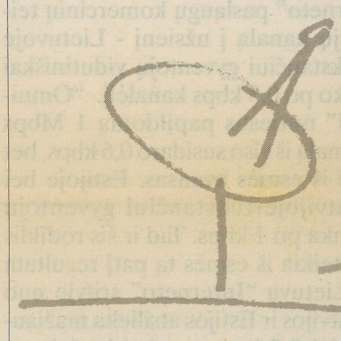

Adresas: Liepyno g. 7, 2600 Vilnius, Lietuva.
Tel.: 72 10 40, 72 12 89, faksas 727652
E - mail: contact@taide.lt.
http:// www. taide. lt.

FEDINGAS®
PROFESIONALAUS IR CB RADIJO RYŠIO PRIEMONĖS
- Registracija visoje Lietuvoje
- Techninė priežiūra
- Nemokamas įrengimas
- 12 mėn.garantija
- Įvairios kainų nuolaidos
- Didelis antenų ir kitų priedų pasirinkimas
- Mobiliųjų GSM telefonų priedai

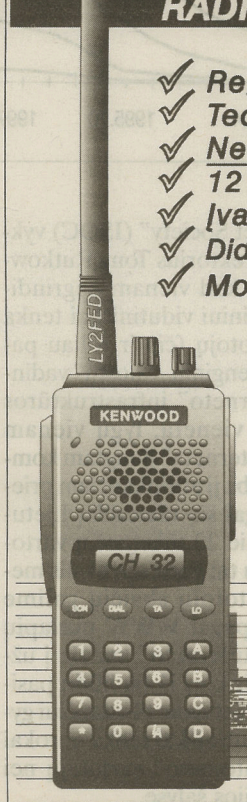

(8-22) 70 98 08
(8-22) 709807
Antakalnio g. 36, 2055 VILNIUS
9 - 18 val.
http: //www.fedingas.lt

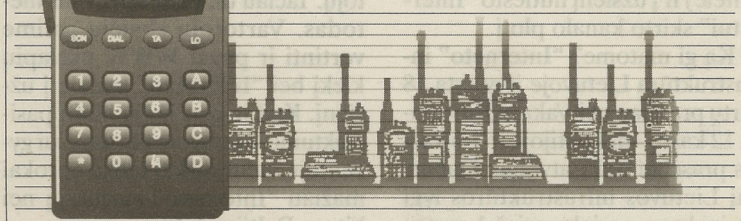

RASKITE,KAS PARDUODA PIGIAU,IR MES PARDUOSIME JUMS
DAR PIGIAU !

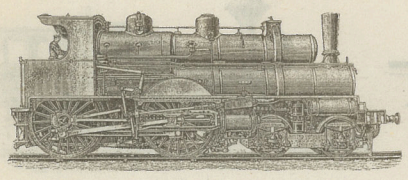

"Internetas" - jau nebe egzotika

Tai patvirtino ir paroda "InfoKaunas' 97"

Aldas Kazlauskas

Revoliuciją galima laikyti įvykus tada, kai niekas nebesistebi naująja tvarka. Tokį įspūdį paliko kompiuterių technologijų, telekomunikacijų ir raštinės įrangos paroda "InfoKaunas' 97". Technologinė "Interneto" revoliucija be didelio triukšmo įvyko ir pas mus. Dar prieš porą metų panašaus pobūdžio parodose apie stendus, kur galima buvo "gyvai" panaršyti po "Internetą", gausiai būriavosi smalsuoliai, o šiemetinėje parodoje buvo akivaizdu, kad į jį žiūrima kaip į jau įprastą informacijos pateikimo priemonę.

Kokias su "Internetu" susijusias paslaugas ir technologijas parodos lankytojams pristatė "InfoKaunas' 97" dalyviai?

Pradėkime nuo LITLEX - informacijos sistemos, sukurtos Teisinės informacijos centro prie LR Teisingumo ministerijos. Jos duomenų bazėse - visų galiojančių įstatymų tekstai, teisės institucijų, advokatų kontorų adresai ir telefonai. "Mūsų klientai - daugiausia profesionalūs teisininkai, - sakė centro direktoriaus pavaduotojas Tauras Pėstininkas. - Manau, kad "Internete" tinkamai pateiktą teminę informaciją klientas gali gauti tik iš to šaltinio, kuriuo rūpinasi atitinkamos srities specialistai. Pavyzdžiui, mes tikrai žinome, kur yra geriausi Europos "teisiniai" serveriai."

Specializuotą farmacijos duomenų bazę yra sukūręs "Skaitos kompiuterių servisas". Bazės abonentės - apie 80 vaistus tiekiančių firmų. Šiame serveryje jos gali pateikti informaciją apie save ir savo siūlomus vaistus, taip pat susipažinti su kitų firmų siūlomais produktais ir kainomis.

Šiandien yra savaime suprantama, kad, pavyzdžiui, "Lintel" telefonų katalogą galima įsigyti ne tik spausdintą ar kompaktiniame diske, bet ir "vartyti" jį "Internete". Stebėtis būtų galima nebent tada, jeigu toks leidinys neturėtų elektroninės versijos. "Internetas" jau yra tapęs praktiškai visų ryšių paslaugų sudedamąja dalimi. Radijo ieškos firmos "Neltė" atstovai demonstravo kompiuterio programą, padedančią vartotojui nusiųsti žinutes ir vienam, ir keliems gavėjams iš karto. Dar viena patogi "Interneto" ir radijo ieškos "draugystės" išdava - pranešimai į gaviklį apie atėjusį elektroninį paštą.

Radijo ieškos bei "Interneto" paslaugas sykiu ir atskirai teikia ir telekomunikacijų firma "Omnitel". Ji eksploatuoja ir GSM mobiliojo ryšio tinklą, tad galimos įvairios visų firmos ryšių paslaugų kombinacijos. "Jei turi nešiojamą kompiuterį, PCMCIA kortą ir mobilųjį GSM telefoną, biurą gali įsirengti nors ir miško laukymėje", - juokavo "Omnitel" duomenų perdavimo skyriaus vadovas Zenonas Bedalis. Tiesa, duomenys eteriu kol kas keliauja ne itin dideliu greičiu - 9,6 kbps, tačiau Europoje jau kuriamos technologijos, kurios leistų pasiekti iki 64 kbps greitį. Kol kas pagrindinis "Omnitel" uždavinys - užtikrinti patikimą ryšį su pasauliniais duomenų tinklais. Vasario mėnesį pasirašyta sutartis su visame pasaulyje garsia "Interneto" paslaugų teikėja Kanados firma "Teleglobe", su kurios tinklais "Omnitel" susijungs 1 Mbps greičio ryšio kanalu. Tuomet kartu su jau egzistuojančiu 512 kbps "SprintLink" kanalu "Omnitel" turės 1,5 Mbps "pločio" "duomenų greitkelį" į pasaulį.

Parodoje dalyvavusios firmos tradiciškai siūlė nuolaidas tiems, kas parodos metu prisijungs prie "Interneto". Lietuvoje populiarėja ir "Intranetai" - TCP/IP protokolo pagrindu veikiantys firmų vidiniai tinklai. Podraug atsiranda ir patikimų apsaugos sistemų paklausa. Vieną tokių siūlė firma "Taidė". Amerikos kompanijos "Security Dynamics" programinė įranga instaliuojama į firmos tinklo serverį, o vartotojas gauna automobilio signalizacijos valdymo pultelio dydžio daikčiuką. Jo ekranėlyje matyti kodas, kurį įvedęs, vartotojas gali patekti į savo firmos tinklą iš bet kurio kompiuterio bet kurioje pasaulio vietoje. Sistemos kūrėjai tikina, jog šis kodas "nenulaužiamas", nes nuolat kinta.

Kauniškė "BaltNeta" siūlė firmos tinklą sujungti su "platesniais vandenimis" mikrobangų pluoštais, sklindančiais iš kryptinių antenų. "Tarp firmos tinklo ir "Interneto" mazgo šitaip galima pasiekti ir 2 Mbps, o norint - ir dar didesnį greitį, - tikino "BaltNetos" atstovai. - Techniškai - jokių kliūčių, viskas priklauso nuo to, kokie užsakovo poreikiai ir ką jis gali sau leisti."

Pasak UAB "Skaidula" komercijos direktoriaus Edmundo Čijausko, išsinuomojus greitus ryšio kanalus, jau šiandien Lietuvoje galima rengti visai padorias telekonferencijas, bet tai brangu. Firmos "Aiva" stende irgi buvo rodomos videotelefono ryšiui per "Internetą" skirtos priemonės. Anot firmos atstovų galima užtikrinti elementarų ryšį perduodant vaizdą per paprastas telefono linijas, naudojantis būtent joms skirta įranga (pavyzdžiui, "VDO Phone"). Žinoma, reikalauti kažko ypatinga iš maksimaliai "suspausto" vaizdo, siunčiamo anaiptol ne idealiomis linijomis, tiesiog nerealu.

Kompiuterių įranga prekiaujanti firma "ARX-Baltica" pati neteikia "Interneto" paslaugų, tačiau pasirūpina, jog kompiuterį įsigijęs klientas iš karto galėtų prisijungti prie tinklo. "Šiandien tai - būtinybė, - tvirtino firmos "ARX-Baltica" vadybininkas Darius Jonaitis. - O perkantys "Canon" spausdintuvą kartu gauna "Interneto" programinę įrangą."

Taigi, ar tikrai Marijos žemėje įvyko "Interneto" revoliucija? Pasižvalgius po "InfoKaunas' 97", dėl to jau nebekyla abejonių.

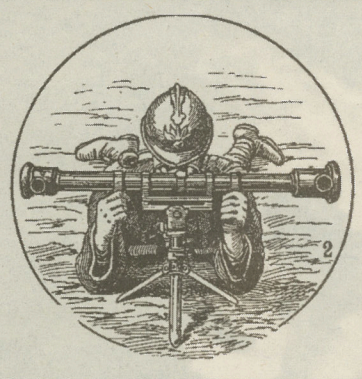

"Naujoji komunikacija" siūlo darbą:

"Naujoji komunikacija" kviečia energingus, linksmus žmones padirbėti reklamos agentais. Siūlome nuolatinį atlyginimą bei premijas nuo kiekvienos sutarties.
Kreiptis telefonu: 227925

"Naujoji komunikacija" skelbia konkursą sisteminio programuotojo darbo vietai užimti. Kandidatų kvalifikacijai keliami reikalavimai: "Unix" sistemų administravimas, duomenų bazių projektavimas.
CV siųsti: 2001 Vilnius, Pamėnkalnio 2-1.
Telefonas pasiteirauti: 227925

Antrasis Lietuvos WWW čempionatas

Atviros Lietuvos fondo "Interneto" programa rengia antrąjį Lietuvos WWW sričių (*homepages*) čempionatą. Jame dalyvauti gali kiekvienas Lietuvos gyventojas, kuriantis WWW puslapius. Dalyvių paraiškos (WWW srities adresas, autoriaus vardas ir pavardė) iki birželio 15 d. priimamos adresu: *www-cempionatas@osf.lt.* Pateiktus darbus vertins šio čempionato dalyviai bei ankstesnio čempionato laureatai. Konkurso rezultatai bus paskelbti iki birželio 30 d.

Raimundas Žemaitis,
ALF "Interneto" programos koordinatorius.

INTERNETAS ATEINA Į JŪSŲ ĮSTAIGĄ, Į JŪSŲ NAMUS

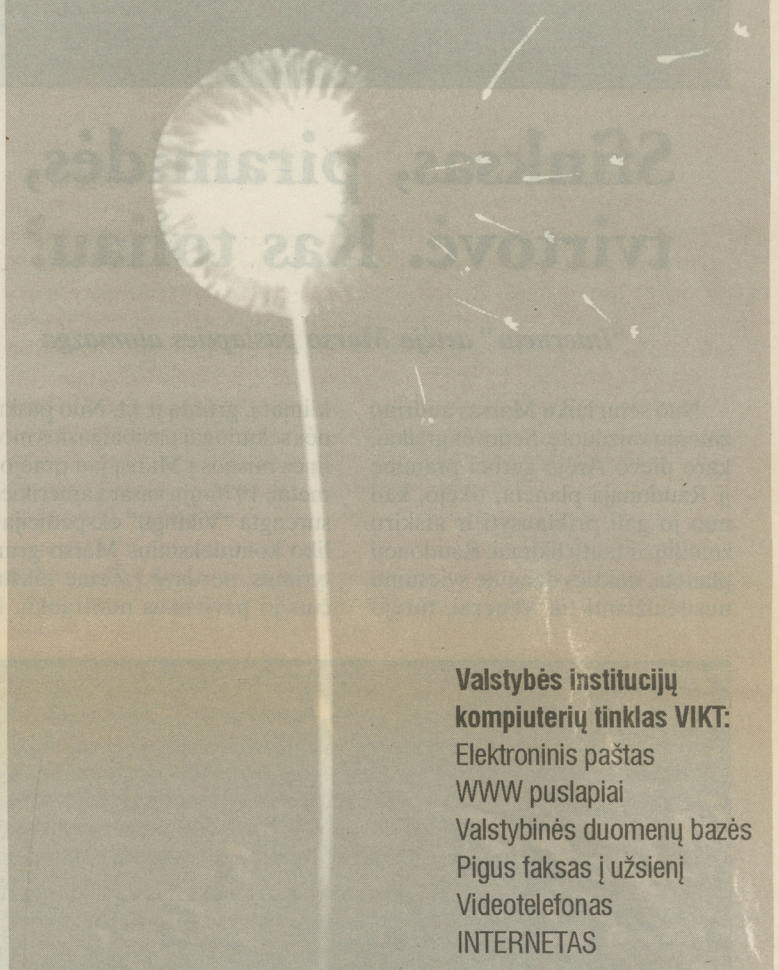

Valstybės institucijų kompiuterių tinklas VIKT:
Elektroninis paštas
WWW puslapiai
Valstybinės duomenų bazės
Pigus faksas į užsienį
Videotelefonas
INTERNETAS

VIKT - KOMPIUTERIŲ TINKLAS VISAI LIETUVAI
http://www.is.lt Tinklo operatorius - VĮ "Infostruktūra" , tel. (22) 222 168

100 Mbps greitis- 10 Mbps kaina!

COMPEX® Compex 100BASE-TX tinklo plokštė

tik $60!

Naujos technologijos 100Mbps techn ikoje:
- lengvas esančių 10Mbps tinklų pajungimas
- 10 kartų didesnis atstumas tarp koncentratorių
- numatyta galimybė panaudoti optinį kabelį

SKS skaitos kompiuterių servisas UAB
Lietuvių g. 1, Kaunas, tel. 797 434; techninis servisas 797 452, faksas 793 527 http://sks.balt.net

NAUJAS KOPIJAVIMO PASLAUGŲ BIURAS

CIKLONAS

Nespalvotos kopijos su didinimu-mažinimu (A6-A0 formatas);
Pigios spalvotos kopijos (A6-A3 formatas);
Firminių ir specialių blankų gamyba;
Vizitinių kortelių gamyba;
Brėžinių spausdinimas iš kompiuterio.

Žemiausios kainos ir viliojančios nuolaidos !

J.Jasinskio g. 15, 2600 Vilnius tel.: 225 589, 617 285; faksas 223 480

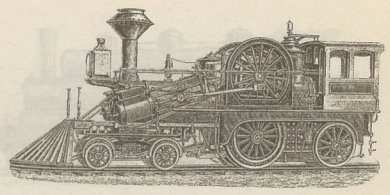

Sfinksas, piramidės, tvirtovė. Kas toliau?

"Internetu" artėja Marso paslapties atomazga

Nuo senų laikų Marsas audrino žmonių vaizduotę. Senovės graikai, karo dievo Arėjo garbei praminę jį Raudonąja planeta, tikėjo, kad nuo jo gali priklausyti ir atskirų žmonių, ir tautų likimai. Raudonoji planeta, nakties danguje šviesumu nusileidžianti tik Venerai, turėjo įtakos antikos pasaulio religijai, mitologijai, mistikai. Naujaisiais laikais susidomėjimo Marsu banga kilo po to, kai 1877 m. Milano observatorijos astronomas Giovannis Schiaparellis paskelbė Marso paviršiuje aptikęs "kanalus". Šis atradimas sukėlė nemaža spėlionių apie protingų būtybių egzistavimo kaimyninėje planetoje galimybę, įkvėpė ne vieną menininką, tarp jų ir rašytoją Herbertą Wellesą. Garsiame jo romane "Pasaulių karas" marsiečiai vaizduojami kaip agresyvūs užkariautojai, vieną gražią dieną išsilaipinę Žemėje tam, kad sunaikintų žmones.

Šypsosi tas, kas šypsosi paskutinis...

Prie mokslinių Marso tyrinėjimų labai daug prisidėjo 7-ojo dešimtmečio pradžioje prasidėjusios Sovietų Sąjungos ir JAV "kosminės lenktynės". Abi šalys į Raudonąją planetą siuntė kosminius aparatus, kurie perdavinėjo į Žemę informaciją apie Marso atmosferos sudėtį, klimatą, gruntą ir t.t. Nuo paskutinės sėkmingai pasibaigusios mokslinės misijos į Marsą jau praėjo 21 metai. 1976-ųjų vasarą amerikiečių surengta "Vikingų" ekspedicija atliko kompleksinius Marso grunto tyrimus, perdavė į Žemę tūkstančius jo paviršiaus nuotraukų, kurios, beje, visus tarsi galutinai įtikino, kad tai - atšiauri, gyvybei netinkama planeta. Bet Marse ėmė ir išaušo 1976 -ųjų Žemės metų liepos 25-oji diena. Tada ir prasidėjo viena mįslingiausių istorijų, kuri yra kada nors nutikusi Žemės mokslininkams.

Taigi tą dieną orbitoje aplink Marsą skriejantis kosminis aparatas"Viking Orbiter 1", ieškodamas tinkamos vietos kitam NASA "žvalgui", pavadintam "Viking Lander 2", nusileisti, fotografavo šiauriniame Raudonosios planetos pusrutulyje esančio Sidonijos (*Cydonia Mensae*) regiono sritis. Vienoje iš nuotraukų buvo užfiksuotas milžinišką žmogaus veidą primenantis paviršiaus darinys (koordinatės - 41 laipsnis šiaurės platumos ir 9,5 laipsnio vakarų ilgumos). Šį faktą tų pačių metų liepos mėnesį Pasadenos reaktyvinio judėjimo laboratorijoje susirinkusiems žurnalistams šypsodamasis paminėjo NASA atstovas, pridūręs, kad tai esąs "tik šviesos ir šešėlių žaismas". Jis pridūrė, kad kiek vėliau padarytose to paties objekto nuotraukose nieko panašaus į veidą nematyti. Ak, ko tik nepasitaiko tokiose tolimose išvykose...

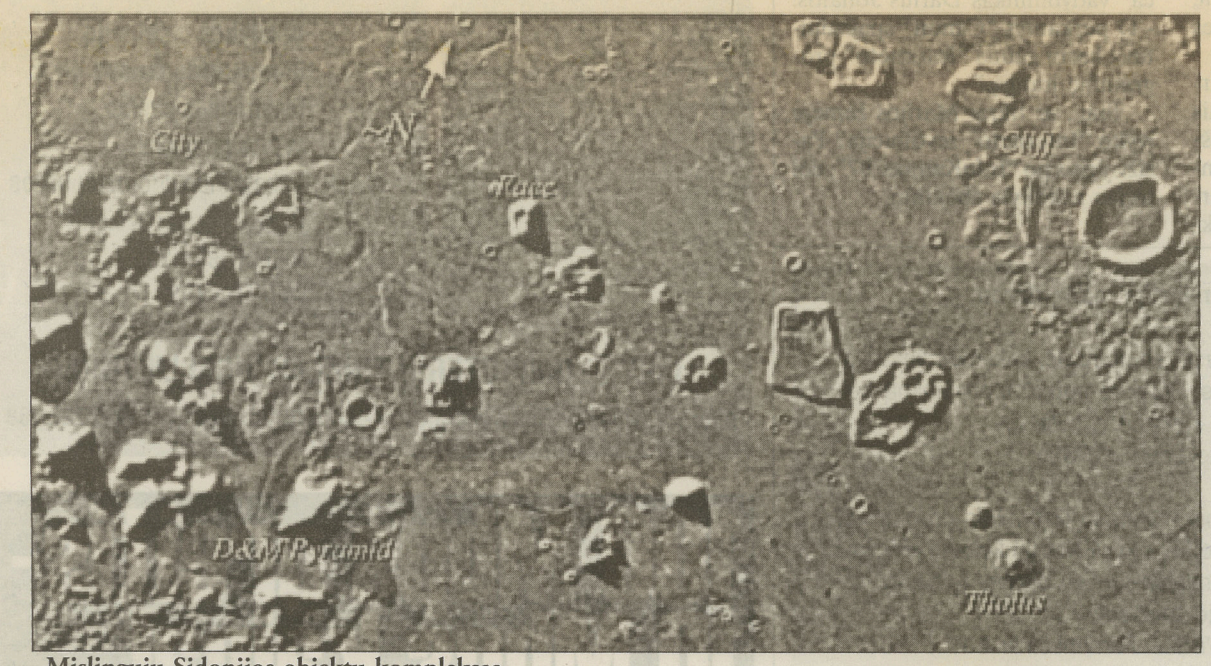

Mįslingųjų Sidonijos objektų kompleksas

Veidas! Piramidės! Tvirtovė! Kas dar?

Po trejų metų, 1979-aisiais, visų pamirštą istoriją su vaiduokliška veidu Marso paviršiuje iš nebūties prikėlė NASA Goddardo kosminių skrydžių centro kompiuterių inžinieriai Vincentas DiPietro ir Gregoris Molenaaras. DiPietro, tyrinėdamas "Vikingo" perduotas nuotraukas, susidomėjo archyve netikėtai aptiktu kadru 35A72, kuris buvo pavadintas "Veidu". Dar labiau jis nustebo, kai ieškodamas su šiuo objektu susijusios geologinės ir kitokios informacijos visiškai nieko nepešė. Pasikvietęs talkon kolegą Gregorį, Vincentas savo iniciatyva ėmėsi tyrinėti "šviesos ir šešėlių žaismą". Netrukus jie aptiko dar vieną šio objekto nuotrauką (70A13), kuri buvo padaryta kiek vėliau ir kitomis apšvietimo sąlygomis. Kompiuteriais ištyrus nuotraukas paaiškėjo, kad objektas, vadinamas "veidu"arba "sfinksu", yra 2,5 km ilgio, 2 km pločio ir maždaug 400 m aukščio . Be to, analizuodami Sidonijos regiono nuotraukas, DiPietro ir Molenaaras maždaug už 20 kilometrų į pietvakarius nuo "sfinkso" aptiko piramidę primenantį objektą, kuris dabar vadinamas "D&M" piramide (pagal atradėjų inicialus). Piramidė yra penkiašonė, maždaug 500 m aukščio ir beveik 3 km ilgio, iš vienos pusės tarsi sužalota (gal pataikiusio meteorito) - toje vietoje žiojėja didelė skylė.

DiPietro ir Molenaaro atliktus "įtartinų" Marso paviršiaus objektų tyrinėjimus NASA ir kone viso pasaulio mokslo visuomenė ignoravo. Laimė, blogas pavyzdys yra užkrečiamas. Jų pradėtą darbą 1980 m. ėmėsi tęsti (ir visai sėkmingai) buvęs NASA konsultantas Richardas Hoaglandas. Pasitelkęs geriausius tuo metu kompiuterinės atvaizdų analizės pasiekimus, subūręs tyrinėtojų grupę, pasivadinusią "Marso misija" (*The Mars Mission*), Hoaglandas padarė naujų atradimų: į pietvakarius nuo "sfinkso" buvo aptikta piramidžių formos objektų grupė, vadinamasis "miestas", kuriame matyti "tvirtovė" - paviršiaus darinys, apjuostas geometriškai tiesių sienų, už kurių matyti atvira aikštė. Buvo apskaičiuota, kad jei

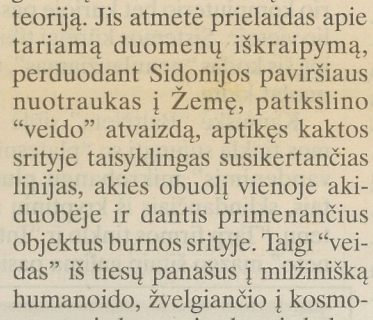

Tvirtovė. Kompiuteriu sumodeliuotas vaizdas

žmogus stovėtų tarp šių piramidžių ir žvelgtų į rytus, tai vasaros saulėgrįžos metu išvystų virš "sfinkso" patekančią saulę. Hoaglandas apskaičiavo, kad paskutinį kartą tai galėjo atsitikti prieš 300 tūkstančių metų, - o tai, pasak jo, rodo keistųjų Sidonijos objektų amžių.

Kas statė? Marsiečiai, ateiviai ar... mes patys?

Tyrinėjant Sidonijos mįsles daug nuveikė ir Markas Carlotto, buvęs vienos Bostono kompanijos, susijusios su JAV vyriausybės finansuojamais moksliniais tyrimais, darbuotojas. 1986-1987 metais jis kruopščiai ištyrė "Vikingo" nuotraukas ir moksliškai paneigė NASA iškeltą ir iki šiol oficialiai ginamą "šviesos ir šešėlių žaismo" teoriją. Jis atmetė prielaidas apie tariamą duomenų iškraipymą, perduodant Sidonijos paviršiaus nuotraukas į Žemę, patikslino "veido" atvaizdą, aptikęs kaktos srityje taisyklingas susikertančias linijas, akies obuolį vienoje akiduobėje ir dantis primenančius objektus burnos srityje. Taigi "veidas" iš tiesų panašus į milžinišką humanoido, žvelgiančio į kosmosą, atvaizdą: yra ir akys, ir kakta, ir nosis, ir burna, net akies obuolys ir dantys. Visur išlaikyta neabejotina simetrija. Kažin ar Marse siaučiantys vėjai yra tokie protingi, kad per milijonus metų milžiniškoje uoloje būtų "išskaptavę" taisyklingus veido bruožus... 1991-aisiais Carlotto išleido knygą "Marso paslaptys", kurioje ragino NASA perfotografuoti Sidonijos regioną.

1988 m. geomorfologas ir kartografas Erolas Torunas iš JAV gynybos kartografinės valdybos paskelbė "D&M" piramidės kartografinę ir geometrinę analizę. Jis priėjo išvadą, kad natūralūs gamtos procesai negalėjo sukurti taisyklingų piramidės vidinių kampų ir simetrijos.

Apie Marso paviršiaus fenomenus Sidonijos regione parašyta daugybė mokslinių straipsnių, išleistos kelios monografijos. Šiandien jau kalbama ne tik apie "sfinksą", "miestą","tvirtovę", "D&M" piramidę, bet ir 3 km ilgio "uolą" į rytus nuo "veido", už kurios aptikta trišonė piramidė, stovinti ant pat didžiulio kraterio krašto. Jeigu ji būtų čia stovėjusi prieš nukrentant milžiniškam meteoritui, neabejotinai būtų sugriuvusi, taigi peršasi išvada, kad šis objektas atsirado jau po kataklizmo. Už kelių kilometrų į pietus nuo "uolos" yra keista kalva ar kalnas, kurį tyrinėtojai pavadino "Tholus". Jis įdomus tuo, kad nuo papėdės iki pat viršūnės jį juosia spiralės formos kelias. Tai dar viena "Sidonijos komplekso" mįslė.

Tie mokslininkai, kurie linkę skaitytis su faktais ir nebijo kratytis prietarų, kelia įvairias hipotezes, aiškinančias Sidonijos statinių atsiradimą. Objektų taisyklingumas, simetrija, kryptingas orientavimas vienas kito atžvilgiu vietovėje, nuolat pasikartojančios geometrinės proporcijos, beveik sutampantys kampų dydžiai, statinių geometrijoje aptinkamos matematinės konstantos duoda pakankamą pagrindą manyti, kad tai - protingų būtybių veiklos rezultatas. Tik kas tie "statybininkai"? Vienos hipotezės autoriai mano, kad statinius paliko prieš milijonus metų Raudonojoje planetoje gyvavusi tenykštė civilizacija. Tada Marsas buvęs panašesnis į Žemę. Klimatui pasikeitus ši civilizacija nežinia kur prapuolė. Kiti daro prielaidą, kad į Marsą galėjo atkeliauti protingos būtybės ne iš Saulės sistemos: jos galėjo kolonizuoti anuo metu dar gyvybingą, gražią planetą, o klimatui pasikeitus arba išmirė, arba "emigravo" į Žemę, arba grįžo iš kur atskridusios. Yra ir priešinga teorija: piramides Marse pastatė dar iki mūsų Žemėje gyvavusi technologinė civilizacija, nežinia dėl kokių priežasčių vėliau išnykusi...

"D&M" piramidė

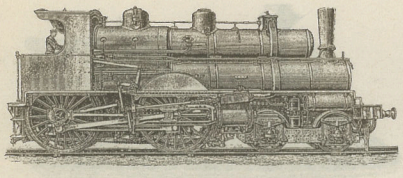

Šilčiau... Dar šilčiau... Karšta!

Kad ir kaip būtų keista, tačiau NASA vadovybė ligi šiol elgiasi taip, lyg "Vikingų" nuotraukas iki menkiausio taškelio nagrinėjusius ir argumentuotas išvadas pateikusius mokslininkus įtarinėtų susirgus "sidonimanija" - atseit apie ką rimtai su tokiais galima kalbėtis? Vis dėlto ilgainiui ir JAV kosmoso žinyboje kai kas ima keistis. Tyrinėtojai pastebi, kad kai kurių NASA centrų WWW puslapiuose pateiktos kompiuterių apdorotos Sidonijos objektų nuotraukos jau mažai besiskiria nuo tų, kurias "išvalė" ir "paryškino" nepriklausomi tyrinėtojai. Tai liudija apie prieštaravimus pačioje NASA. Negalima neatkreipti dėmesio ir į tai, kad pernai vasarą grupė NASA specialistų Antarktidoje surastame iš Marso į Žemę atlėkusiame meteorite aptiko organinių molekulių, liudijančių, kad prieš daugiau nei 3 mln. metų Raudonojoje planetoje galėjo egzistuoti primityvios gyvybės formos. Įdomu, kad tokių meteoritų anksčiau buvo rasta ne vienas, bet tik praeitą vasarą NASA oficialiai pareiškė apie gyvybės Marse galimybę. Nereikia būti režisieriumi, kad perprastum spektaklio raidą - šiemet, lygiai po mėnesio, liepos 4-ąją, Amerikai švenčiant Nepriklausomybės dieną, Marse nusileis amerikiečių kosminis aparatas "Mars Pathfinder", kuris pratęs prieš daugiau nei 20 metų "Vikingų" pradėtą mokslinių tyrimų darbą. Dar po dviejų mėnesių, rugsėjo 12-ąją, Marsą pasieks dar vienas "žvalgas" - "Mars Global Surveyor". NASA administracija pareiškė, kad vienas pirmųjų darbų, kurių bus imtasi ruošiantis kartografuoti iš orbitos Marso paviršių - detalus *Cydonia Mensae* regiono fotografavimas. Šįkart fotografijų skiriamoji geba bus 10 kartų geresnė, nei prieš 21 metus "Vikingų" į Žemę perduotų garsiųjų nuotraukų. Dar daugiau - NASA net pasižadėjo transliuoti tas nuotraukas tiesiai į "Internetą" iš karto po to, kai tik jos bus gautos! Beje, nepriklausomi Sidonijos paslapčių tyrinėtojai, tarp jų ir Hoaglandas, smarkiai abejoja tokiu NASA geranoriškumu.

Šiaip ar taip, Marso paslapčių atomazga neišvengiamai artėja. Belieka tik melsti karo dievą Arėją, kad Marsas taikiai ir svetingai pasitiktų į jį skubančius žvalgus iš Žemės. Kas žino - gal išsiaiškinus Sidonijos paslaptis Raudonoji planeta vėl ims įtakoti žemiečių mokslą, religiją ar mistiką?

P.S. Tiems, kas nori daugiau sužinoti, kaip buvo tiriamos Sidonijos paslaptys: skaitykite apie tai "Internete" - ***http://www.psrw.com/~marc/marshome.html***. NASA naujas "sfinkso" ir kitų objektų nuotraukas žada skelbti "Mars Global Surveyor" WWW puslapyje ***http://mgswww.arc.nasa.gov/index.html***. Viską apie "Mars Pathfinder" misiją rasite jo svetainėje (***http://www.iki.rssi.ru/jplmirror/mars/default.html***).

Parengė Arvydas Praninskas

Duonos ir žaidimų!

Pageidautina "internetinių"...

Marius Alaburda

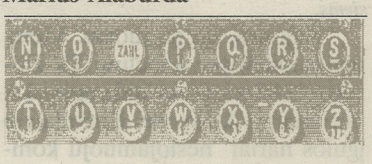

Per daugybę amžių žmogaus prigimtis, regis, iš esmės nepasikeitė. Prikimšo skilvį - ir duok jam reginių, pramogų, žaidimų. Šiame laikraščio puslapyje pramogų išsiilgusius "Naujosios komunikacijos" skaitytojus vaišinsime įvairiais kompiuterių žaidimais - pasakosime, kokie jie būna, kuo įdomūs, kas nauja žaidimų pasaulyje ir, savaime suprantama, pasistengsime vieną kitą įdomesnį išsamiau pristatyti. Didžiausią dėmesį kreipsime į žaidimus, skirtus IBM tipo kompiuteriams, bet jei atsiras daug pageidaujančių sužinoti apie žaidimus, tinkančius kitų tipų kompiuteriais, pasistengsime apžvelgti ir juos.

Kokie jie būna?

Pradėdami kalbą apie kompiuterinių žaidimus, pirmiausia turėtume nurodyti jų tipą, nes kiekvienas mėgsta vis kitokius. Šiame įvadiniame straipsnelyje pabandysime pateikti daugmaž nusistovėjusią jų klasifikaciją, kad ateityje būtų aiškiau, apie kokį žaidimų tipą rašoma.

Veiksmo žaidimai *(Action)*. Turbūt kiekvienas, bent kiek besidomintis IBM tipo kompiuteriams skirtais žaidimais, yra matęs ar žaidęs "Wolf3d" arba "Doom", kurie jau tapę klasikiniais. Veiksmo žaidimai yra gana dinamiški, reikalauja greitos žaidėjo reakcijos. Tai gali būti pabėgimas iš koncentracijos stovyklos, kur tik taikli ranka ir nuovoka klaidžiojant po painius koridorius bei sales gali pagelbėti herojui, tai gali būti kova su nežemiškomis pabaisomis ir t.t. Tokių žaidimų taisyklės būna pakankamai paprastos ir perprantamos per kelias ar keliolika minučių.

Strateginiai žaidimai *(Strategic)*. Paprastai tai kariniai žaidimai, kuriuose žaidėjui atitenka karvedžio vaidmuo. Jis vadovauja savo pavaldiniams. Žaidėjas naudojasi tam tikrais resursais (pavyzdžiui, miestais, kuriuose galima samdyti kareivius; statyti kareivines, kuriose gyvena ir treniruojasi kareiviai, gamyklas, gaminančias tankus bei lėktuvus) bei koviniais vienetais. Karvedys planuoja jų dislokaciją, pasirenka kariavimo strategiją ir siekia pergalės. Dažniausiai šie žaidimai nepasižymi itin gera grafika (priešingai nei nuotykių žaidimai), svarbiausias dalykas juose - intelektinė kova su kompiuterio valdomu priešininku.

Nuotykių žaidimai *(Adventure, Quest)*. Paprastai tai sunkesni žaidimai, kurie reikalauja kur kas daugiau laiko. Žaidėjas atstovauja kokiam nors veikėjui ir "persikūnijęs" į jį atlieka įvairius veiksmus siekdamas tam tikro tikslo. Kartais tas tikslas būna labai aiškus (reikia išgelbėti šalį, nugalėti burtininką), kartais žaidėjui tiesiog liepiama išlikti gyvam ir tik vėliau paaiškėja, ką reikia daryti, kad tai pavyktų. Įveikus vieną išmėginimų etapą pereinama prie kito. Turbūt tiksliausia šį žaidimų tipą lyginti su filmu, kuriame veikia žaidėjas, skirtumas tik tas, kad žaidėjas gali pakeisti filmo veiksmą ir tik nuo jo pastangų bei nuovokos priklauso žaidimo baigtis.

Vaidmenų žaidimai *(Roleplay)*. Šis žaidimų tipas kilo iš nekompiuterinio žaidimo "*Dungeons & Dragons*" (lietuviškai jis verčiamas įvairiai - "Požemiai ir pabaisos", "Kariai ir magai"), kurį žaidžia keli vaidmenimis pasiskirstę žaidėjai. Jie klajoja po pasaulį, ieško nuotykių, vykdo įvairias užduotis. Kompiuteriams pritaikytuose variantuose taip pat stengiamasi perteikti šio puikaus žaidimo esmę. Šio tipo žaidimai gal kiek panašūs į nuotykių žaidimus, tačiau yra keli esminiai skirtumai: žaidėjas priklauso tam tikrai veikėjų klasei ar luomui (pvz., magas moka kovinių kerų, žynys - apsauginių ir gydomųjų, karys kur kas geriau valdo ginklus, o vagis moka itin tyliai sėlinti ir at rakinti įvairias spynas). Kuo didesnė žaidėjo patirtis, tuo aukštesnis jo meistriškumas, be to, šie žaidimai ne taip griežtai riboja žaidėjo veiksmus, teikia jam daugiau laisvės.

Loginiai žaidimai *(Logic)*. Tai dažniausiai trumpi ir paprasti, tačiau ne mažiau įdomūs žaidimai. Turbūt prie jų pirmiausia reikėtų priskirti visų žinomą "Tetrį". Šie žaidimai dažniausiai nereikalauja itin greitos reakcijos.

Įvairūs imitatoriai *(Simulators)*. Tai žaidimai, kuriais imituojamas tam tikro realaus ar įsivaizduojamo objekto valdymas (naikintuvo, povandeninio laivo ir pan.). Dažniausiai imituojami kosminiai laivai, lėktuvai, malūnsparniai, tankai, automobiliai, povandeniniai laivai. Dažnai žaidėjui duodamos tam tikros užduotys, gerai jas atlikus galima tikėtis aukštesnio karinio laipsnio ar ordino.

Šią kompiuterių žaidimų klasifikaciją galima būtų vienaip ar kitaip keisti, tačiau visada reikėtų atsižvelgti į tai, kad yra daug žaidimų, kuriuos būtų sunku priskirti vienam kuriam tipui, nes juose įgyvendintos kelių žaidimų tipų idėjos.

Daugelį naujausių žaidimų gali žaisti ne vienas, bet ir keli žaidėjai iš karto, o tai žaidimui suteikia dar didesnio patrauklumo. Kodėl? Ogi todėl, kad nors kompiuterio valdomi veikėjai ir labai gudrūs, tačiau žmogaus protas vis tiek žymiai gudresnis, ir po kurio laiko rungtis su kompiuteriu pasidaro nuobodu. Štai tada ir kyla noras pažaisti su kitu žmogumi: prie vieno kompiuterio, kompiuterių tinklo, modemo ar elektroniniu paštu.

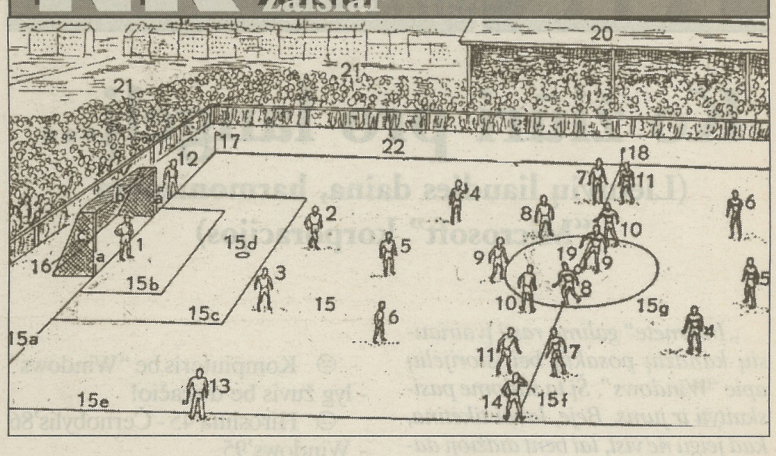

Kai kuriuos truputį seniau išleistus išties puikius žaidimus šiandien su nostalgija vis dar prisimena kompiuterių veteranai, tačiau neseniai įsigiję kompiuterį žaidimų mėgėjai apie juos turbūt dar nieko nežino. Tad trumpai apžvelgdami kompiuterių žaidimus stengsimės pristatyti ir naujus, ir senesnius, jau laiko patikrintus. Be kitų privalumų senieji žavi dar ir tuo, kad nereikalauja didelių kompiuterio išteklių - šiais gigantiškų žaidimų laikais jau galima ir užmiršti, jog kadais buvo žaidimų, telpančių į vieną ar kelis diskelius...

Klasika

Ilgai mąsčiau, kokį žaidimą pasirinkti patį pirmąjį. Ką gi, lai tai bus "Dune II".

Pavadinimas: "Dune II:The Building of a Dynasty".
Tipas: strateginis žaidimas.
Gamintojas: "Westwood/Virgin games".
Išleidimo metai: 1992.
Reikalavimai kompiuteriui: 286, VGA, 1Mb RAM, pelė.

Pirmasis "Dune" žaidimas rėmėsi filmo "Dune" ("Kopa") siužetu ir iš esmės buvo nuotykinis. Antrasis "Dune" variantas virto strateginiu žaidimu.

Scenarijus nesudėtingas: tik vienintelėje "Kopos" planetoje galima aptikti didelius medžiagos *spice*, naudojamos kosminių laivų kurui, išteklius. Imperatorius pasiūlo dėl jos rungtis trims klanams. Kova - lemiama, nugalėtojų klanui kaip atlygis atitenka planeta.

Žaidėjas gali pasirinkti vieną iš trijų šeimų. Kiekviena iš jų turi savų privalumų, kuriais žaidėjas vėliau galės pasinaudoti. Žaidimas suskirstytas į 9 lygius. Jie vis sunkėja, kiekviename žaidėjui teikiamos vis naujos galimybės. Iš pradžių žaidėjui skiriamas "Konstrukcijų kiemas", keli kariniai vienetai ir 999 vienetų kreditas. Pirmojo žaidimo lygio tikslas - uždirbti 1000. Tetrūksta tik vienintelio kredito, tačiau kad jį uždirbtum, reikės išleisti kone visus turimus. Žaidėjui reikia pasistatyti vėjo jėgainę, paskui - *spice* perdirbimo įrenginius. Tai atlikus atskraidinama speciali *spice* išgaunanti mašina. Už pristatytą kosminių raketų kuro žaliavą mokami pinigai, už kuriuos galima statyti tam tikrus objektus, gaminti juose ginkluotę ir naudoti ją kovojant su kitais klanais. Pirmuose dviejuose lygiuose tereikia surinkti nurodytą kiekį taškų, tolesniuose - sunaikinti visus priešus. Sunkią akimirką karvedžiui padės patarėjas Mentatas, žinantis beveik viską apie įvairius pastatus, ginkluotę ir dar kai ką... Žaidimas pasižymi nebloga grafika (1992-aisiais ji buvo neprilygstama), muzika ir specialiais garsais, jei anglų kalba jums per sunki - bandykite susirasti rusišką šio žaidimo versiją. Esu tikras, kad laikas, praleistas žaidžiant "Kopą", jums tikrai nepasirodys nuėjęs vėjais. Sėkmės kovoje!

Šis tas naujesnio...

Pavadinimas: "Cyberia II: Ressurection".
Tipas: veiksmo žaidimas.
Gamintojas: "Xantrix/Virgin Interactive Entertainment".
Išleidimo metai: 1996.
Reikalavimai kompiuteriui: 486 DX - 50Mhz, VGA, 8 Mb RAM, pelė, 2x CD-ROM.

Nors nesu "šaudo - gaudo" žaidimų mėgėjas, tačiau "Cyberia II" patraukė ir sužavėjo. Žaidimas telpa dviejuose CD diskuose, jame gausu filmukų, muzikos ir pasakojimų.

Žaidimo pradžioje papasakojama priešistorė: herojų suranda ir... užšaldo. Po trejų metų jį norima slapta išvesti iš saugyklos su užšaldytais žmonėmis. Tačiau nespėjus nueiti nė kelių žingnių susiduriama su sargybiniais. Herojui duodamas pistoletas ir patarimas: "Pilk į viską, kas juda!" Sulaikyti jį sunku, tad vėliau, pasitelkus mašiną, prasideda tikros gaudynės... Žaisti iš pirmo žvilgsnio paprasta - šaudai ir tiek. Tačiau ne vien rankos miklumas svarbu. Pasitaiko ir gana painių galvosūkių, tad reikia gerokai paprakaituoti. Žaidimas suskirstytas etapais, gana nemažos apimties filmų intarpai juos jungia į vieną visumą. Turintiems kompaktinių diskų grotuvą ir mėgstantiems greitus žaidimus turbūt tikrai verta susidomėti...

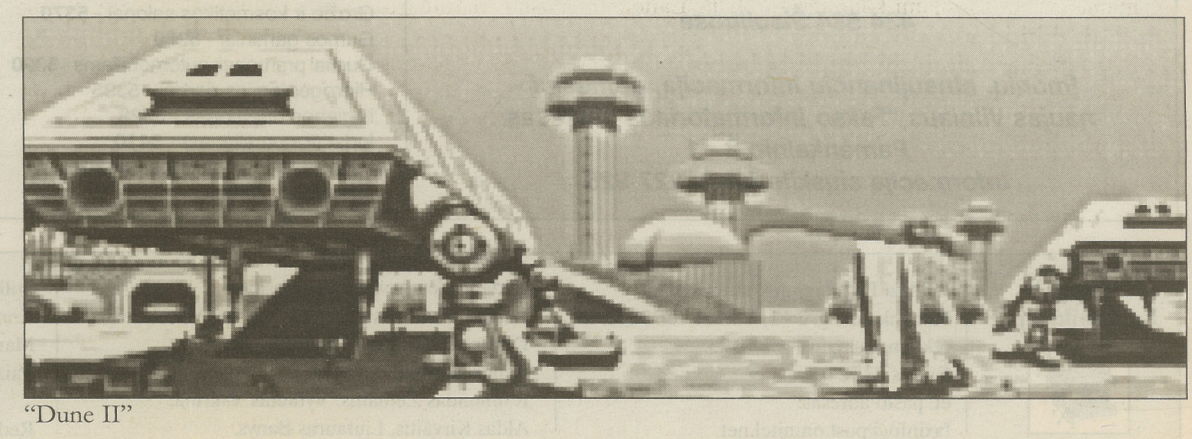

"Dune II"

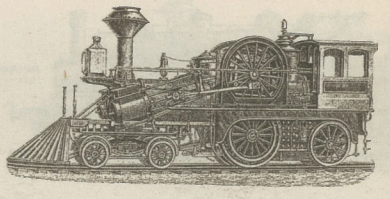

Ko žiūri pro langelį...

(Lietuvių liaudies daina, harmonizuota "Microsoft" korporacijos)

„Internete" galima rasti įvairiausių kandžių posakių bei istorijėlių apie "Windows". Šį tą siūlome pasiskaityti ir jums. Beje, labai tikėtina, kad jeigu ne visi, tai bent didžioji dalis šių pokštų buvo parašyta naudojantis "Windows" terpės programomis. Ir jeigu iki Billo Gateso buvo juokas pro ašaras, tai dabar - juokas pro "Windows"!

☹ Ar tavo "Windows" jau buvo nulūžę šį rytą?

☹ "Windows" labai mandagūs - prieš nulūždami jie atidaro dialogo langą ir leidžia jums paspausti OK.

☹ "Windows'95" - populiariausias virusas pasaulyje.

☹ Antivirusinė naujiena "WinScan": ji ištrina visas "Windows" terpės programas.

☹ Kompiuteris be "Windows" - lyg žuvis be dviračio!

☹ Hirosima'45 - Černobylis'86 - Windows'95.

☹ Kokia geriausia "Windows'95" funkcija? Deinstaliacija!

☹ Padvigubink savo kietojo disko talpą - ištrink "Windows"!

☹ "Windows" taip paprasta naudotis - tereikia tik 1 Mb disko vietos *Help* failams ir 678 puslapių instrukcijos.

☹ Programinei įrangai "Microsoft" reiškia tą patį, ką "McDonald's" kulinarijai.

☹ "Microsoft" - tai ne atsakymas. "Microsoft" - tai klausimas. Atsakymas - ne!

☹ Mazochisto maldavimas: mušk mane, čaižyk botagu, priversk naudotis "Windows"!

Orientyras

Lakūnas pilotuoja mažą vienmotorį lėktuvą, kuriuo į Sietlą skrenda keli itin aukšto rango vadybininkai. Aplinkui - tirštas rūkas, matomumas - vos keliolika metrų, o prietaisai sugedę. Pilotas valandų valandas suka ratus, ieškodamas kokio nors orientyro. Kuras baigiasi. Keleiviai nervinasi. Pagaliau pro atsivėrusią properšą jis pamato aukštą pastatą, kurio penktame aukšte dirba vienišas žmogus. Sukdamas ratus, pilotas išlenda pro kabinos langą ir šaukia: "Ei, ar nežinai, kur aš esu?" Vienišas biuro darbuotojas atsako: "Lėktuve!" Tuomet pilotas žaibiškai apsuka lėktuvą 275 laipsnių kampu ir po kiek laiko be priekaištų "aklai" nusileidžia už penkių mylių esančiame aerouoste. Vos lėktuvui sustojus, variklis krenkšteli ir nutyla - baigėsi kuras. Nustėrę keleiviai klausia piloto, kaip jam tai pavyko. "Visai nesunkiai, - atsako šis. - Aš uždaviau vaikinui tame pastate paprastą klausimą. Jo atsakymas buvo visiškai teisingas, bet absoliučiai nenaudingas; iš to supratau, kad ten buvo "Microsoft" pagalbos tarnyba, o nuo jos iki aerouosto reikia skristi tris minutes 87 laipsnių kursu."

"Windows'95" kosmose

Šią žinutę Gary Brooksas skiria visiems.

"Žmonės, tai ne juokai. Vieną penktadienį per kabelinę TV žiūrėjau NASA kanalo laidą apie eksperimentus kosmose. Erdvėlaivio įgulos nariai nešiojamuoju kompiuteriu mėgino valdyti krovinių skyriuje buvusius įrenginius. Kai kurie iš jūsų tikriausiai girdėjote CNN pranešimą apie kažkokią tuo metu iškilusią "kompiuterio problemą". Tarp įgulos ir Johnsono skrydžių valdymo centro įvyko maždaug toks pokalbis:

Įgulos narys: "Negaliu paleisti "DOS Prompt".

JSC: "Paspauskite C: Enter."

Įgulos narys: "Jokios reakcijos".

Įgulos narys: "Prastai pažįstu šią programą, bet gerai pažįstu DOS."

JSC: "Ką matote ekrane?"

Įgulos narys: "Program Manager", "Accessories" ir kitas piktogramas.

JSC: "Dusyk spragtelkite per minuso ženklą viršutiniame dešiniajame kampe."

Įgulos narys: "Čia ir visa bėda - jis nepasikrovė pelės."

JSC: "Paspauskite Alt-Esc."

Įgulos narys: "Nepadėjo."

JSC: "Luktelėkit, pamėginsime sumodeliuoti problemą čia pas mus."

Ilga ilga pauzė.

Įgulos narys: "Rodgeri?"

JSC: "Dusyk spragtelkite per DOS piktogramą."

Įgulos narys: "Neveikia pelė."

JSC: "Pereikite prie atsarginės sistemos."

Žmonės, jo kompiuteryje buvo "Windows'95"! Jie neveikia Žemėje, tai koks kvailys gali tikėtis, kad ims veikti kosmose? Turite problemų su "Windows'95"? Kreipkitės į Gatesą arba į NASA. Sėkmės!"

Parengė Aldas Kazlauskas

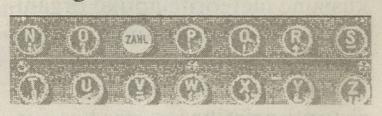

"FAKSAS INFORMATORIUS" IR "INTERNETAS"

Naujas Vilniaus "Fakso informatoriaus" numeris

(22) 25 07 07

Nauju numeriu - tiksli informacija

(22) 25 07 07

Kreipkitės, ir Jums bus atsakyta

(22) 25 07 07

Visa duomenų bazė "Internete"

http://www.nkm.lt

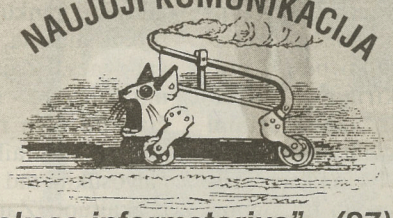

Kauno "Faksas informatorius" - (27) 79 81 38

Visų informacinių lapų sąrašo numeris 999.

Paskutinių dviejų savaičių naujienų sąrašo numeris 9999.

Telefonas pasiteirauti:
227 925 Vilniuje,
734 738 Kaune,
434 584 Šiauliuose

Įmonių, atnaujinančių informaciją, dėmesiui - naujas Vilniaus "Fakso informatoriaus" adresas:
Pamėnkalnio 2 - 1
Informaciją siųskite faksu 227 925

Informacijos bazė

Iš šio turinio galite išsirinkti Jus dominančią sritį ir užsisakyti reikalingą informaciją.

Dėmesio! Informacija teikiama nemokamai.

Ambasados - **5015**
Audiniai - **5020**
Audio-, videoprekės - **5030**
Auditas ir apskaita - **5040**
Automobilių detalės, tepalai - **5060**
Automobiliai: prekyba, servisas, nuoma - **5070**
Autoserviso, plovyklų ir degalinių įranga - **5080**
Avalynė - **5090**
Avialinijos: tvarkaraščiai ir bilietų pardavimas - **5100**
Baldai - **5110**
Bankų paslaugos, kredito kortelės - **5120**
Bilietų rezervavimas visoms transporto rūšims - **5140**
Biržų informacija, brokerių kontoros - **5150**
Biuro baldai ir įranga - **5160**
Buitinė chemija - **5170**
Buitinė technika - **5180**
Buitinės paslaugos - **5190**
Cheminės medžiagos, chemijos gaminiai, laboratorijos - **5200**
Darbo higienos ir apsaugos priemonės, prietaisai - **5210**
Dažai, lakas, skiedikliai, klijai, glaistai - **5220**
Drabužiai - **5240**
Draudimo paslaugos - 5250
Dujos, dujų įranga - **5260**
Ekologiškai švarios technologijos - **5275**
Elektros instaliavimo darbai - **5280**
Elektros įranga, įrankiai, mašinos, prietaisai - **5290**
Gėlės, sėklos - **5320**
Geležinkelio eismo tvarkaraščiai - **5330**
Gėrimai - **5340**
Ginklai - **5350**
Gyvulininkystė, dekoratyviniai gyvūnai - **5360**
Gręžimo ir sprogdinimo darbai - **5365**
Grindų dangos - **5368**
Grožio ir kosmetikos salonai - **5370**
Gumos gaminiai - **5380**
Guoliai pramonei, automobiliams - **5390**
Hidrogeologijos darbai - **5395**
Higienos priemonės - **5398**
Indai (ir porcelianas) - **5410**
Informacinės paslaugos - **5420**
Internetas - **5425**
Įpakavimo medžiagos, mašinos ir gaminiai - **5430**
Juridinės paslaugos - **5440**
Kabeliai: gamyba, prekyba - **5445**
Keleivių vežiojimas - **5450**
Komercinė veikla ir tarpininkavimas - **5455**
Kompiuteriai ir biuro technika - **5460**
Kompiuterinė programinė įranga - **5470**
Kompresoriai ir siurbliai - **5480**
Konsultacinės paslaugos - **5490**
Kuras - **5510**
Laikrodžiai - **5520**
Lietuvos laisvosios rinkos institutas - **5525**
Maistas į namus - **5530**
Maisto produktų gamyba ir prekyba - **5540**
Matavimo (svėrimo) technika ir prietaisai - **5545**
Medicina: paslaugos ir įranga - **5550**
Mediena, medžio gaminiai - **5560**
Medžio apdirbimo įrenginiai - **5570**
Meno ir pramoginiai renginiai, koncertai, festivaliai, jų aptarnavimas - **5580**
Metalai, metalų gaminiai - **5600**
Mokesčiai - **5615**
Muitinės paslaugos - **5620**
Muzikos prekės - **5625**
Nafta ir jos produktai - **5630**
Nekilnojamasis turtas - **5640**
Oda, odos gaminiai (linoleumas) - **5650**
Ofšorinės paslaugos - **5660**
Oro kondicionavimo sistemos - **5680**
Parduotuvių, restoranų, kavinių įranga (prekybos įranga, kasos aparatai) - **5690**
Parfumerija, kosmetika - **5700**
Parodos, mugės - **5710**
Pašto ir kurjerių paslaugos - **5720**
Pirotechnika, fejerverkai - **5725**
Plastmasė, jos gaminiai ir žaliavos - **5730**
Poilsio ir sveikatos namai, sanatorijos - **5740**
Popierius ir jo gaminiai - **5745**
Priešgaisrinės apsaugos priemonės ir sistemos - **5750**
Projektavimas - **5760**
Radiodetalės ir komponentai - **5770**
Raštinės prekės, antspaudai - **5780**
Reklama: TV, radijas, spauda - įkainiai - **5790**
Reklamos gamyba ir dizaino paslaugos - **5800**
Restoranai, kavinės, klubai, diskotekos - **5810**
Šildymo ir šaldymo įranga - **5830**
Sandėlių technika ir paslaugos - **5840**
Santechnika - **5850**
Saugos tarnybos - **5853**
Saugos, signalizacijos sistemos - **5854**
Siūlai, siuvimo ir mezgimo reikmenys - **5860**
Spaudos leidiniai (didm. prekyba) - **5870**
Spaustuvės, jų paslaugos - **5880**
Sporto ir kultūrinės prekės - **5890**
Sporto renginiai - **5900**
Statybinės ir apdailos medžiagos - **5910**
Statybos mašinos, mechanizmai ir įrankiai - **5915**
Statybos, apdailos, remonto darbai - **5920**
Stiklas ir jo gaminiai - **5930**
Tabako gaminiai - **5950**
Teatrai, teatrų repertuarai - **5960**
Technologinė įranga - **5970**
Telefonų kodai ir tarifai: Lietuvos ir užsienio šalių - **5980**
Telekomunikacijos priemonės ir paslaugos - **5990**
Transporto ir ekspedijavimo paslaugos - **6000**
Trikotažas - **6010**
Turizmas - **6020**
Ūkinės prekės ir namų apyvokos reikmenys - **6030**
Vaistinės ir vaistai: prekyba, gamyba - 6050
Valymo įranga (profesionali) - **6055**
Vandens tiekimas, filtravimo (valymo) sistemos ir įrenginiai - **6070**
Vandens transportas (tvarkaraščiai, ekspedijavimas) - **6080**
Vertimai, kalbų kursai ir reikmenys - **6090**
Viešbučiai - **6100**
Visuomeninės organizacijos ir kt. - **6110**
Žaislai ir prekės vaikams - **6120**
Žemės ūkio technika ir įrenginiai - **6130**
Žuvis, žuvininkystė - **6140**

"Naujoji komunikacija"

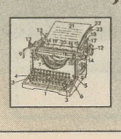

Leidžia PĮ "Naujoji komunikacija", Pamėnkalnio g. 2 - 1, Vilnius, tel. 22 73 55, reklamos skyrius - 22 79 25. Faksas 22 72 03, el. pašto adresas: faxinfo@post.omnitel.net.

Redaktorius Arvydas Praninskas. Redaktoriaus pavaduotojas Marius Matulevičius. Dizaineris Ernestas Parulskis. Bendradarbiai: Raimundas Žemaitis, Vytautas Vakrina, Aldas Kirvaitis, Liutauras Banys.

Stilistė Solveiga Daugirdaitė. Kompiuteriu rinko Margarita Slėnytė. Vaizdinė medžiaga Lino Jablonskio.

Redakcija neatsako už reklamos turinį.

Spausdino "Lietuvos ryto" spaustuvė, Sodų g. 83, Skaidiškės, 4008 Vilniaus raj. Užs. Nr.1080 . Tiražas 41 000 egz. Platinama kartu su "Lietuvos rytu" Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje.